

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

NEEDS ASSESSMENT TO DEVELOP AN ENVIRONMENT
FOR PROMOTES 21ST CENTURY SKILLS FOR STUDENTS
OF CHANDRAKASEM RAJABHAT UNIVERSITY

สุพรรณา พราวแดง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2564

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

NEEDS ASSESSMENT TO DEVELOP AN ENVIRONMENT
FOR PROMOTES 21ST CENTURY SKILLS FOR STUDENTS
OF CHANDRAKASEM RAJABHAT UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Master of Education (Higher Education Management))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ของ

สุพรรณา พราวแดง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี) (รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วรสรณ์ เนตรทิพย์)

ชื่อเรื่อง	การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผู้วิจัย	สุพรรณา พราวแดง
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จตุพล ยงศรี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จักรกฤษณ์ โปณะทอง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ประจำปีการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยจัดทำเป็นแบบสอบถามออนไลน์ซึ่งมีความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.993 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความต้องการจำเป็น (Priority Need Index: PNI) ใช้สูตรคำนวณด้วยเทคนิค Modified Priority Need Index (PNI modified) ในการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่จำเป็นต่อสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีความจำเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (PNI = 0.070) อันดับที่ 2 คือ ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา (PNI = 0.054) อันดับที่ 3 คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร (PNI = 0.038) และอันดับที่ 4 คือ ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน (PNI = 0.015) ตามลำดับ โดยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

คำสำคัญ : การประเมินความต้องการจำเป็น, ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21, สภาพแวดล้อม

Title	NEEDS ASSESSMENT TO DEVELOP AN ENVIRONMENT FOR PROMOTES 21ST CENTURY SKILLS FOR STUDENTS OF CHANDRAKASEM RAJABHAT UNIVERSITY
Author	SUPANNA PRAWDANG
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Chatupol Yongsorn
Co Advisor	Assistant Professor Dr. Chakrit Ponathong

This research aims to assess the needs of developing an environment to promote the 21st Century skills of Chandrakasem Rajabhat University students. The sample in this research consisted of 381 Bachelor's degree students in the second semester in the 2019 academic year at Chandrakasem Rajabhat University by stratified random sampling. The research tool was a questionnaire to assess the need to develop an environment to promote the 21st Century skills of Chandrakasem Rajabhat University students by preparing an online questionnaire. The reliability was 0.993 and the statistics used to analyze the data were average mean, percentage, standard deviation, and needs assessment with the Priority Need Index (PNI) and using the Modified Priority Need Index technique (PNI modified). The priority of essential elements needs in the environment in the 21st Century skills and found that the four needs were as follows: the first aspect was learning facilitated facilities (PNI). = 0.070), the second aspect was physical and promotion of the quality of life of the students (PNI = 0.054), the third aspect was assistance and information services (PNI = 0.038), and the fourth aspect was curriculum/learning management (PNI = 0.015), respectively.

Keyword : Needs assessment, Environment, 21st century skills

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถให้คำปรึกษา ที่แนะแนวทางแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยตั้งแต่เริ่มทำปริญญานิพนธ์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์หลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จรัล รัตนโชตินันท์ อาจารย์ ดร.สุวิชา วันสุดล และอาจารย์ ดร.รัชกุล เป็รื่องการ ได้อนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐะณพงศ์ ศรีภาพสินธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ภัทราวิวัฒน์ และอาจารย์ ดร. วรธรรม เนตรทิพย์ ได้ให้ข้อเสนอปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนิสิตปริญญาโท (การจัดการการอุดมศึกษา) ปีการศึกษา 2560 ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษาผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน ตลอดจน ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรัชย์ วงศ์จันเสื่อ ที่ให้คำปรึกษาด้านสถิติ

ขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ตลอดจนคณาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัว ที่คอยเป็นแรงสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ให้ข้อคิดและยังเป็นกำลังใจสำคัญที่สุดให้แก่ผู้วิจัยในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ จนสามารถสำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา อาจารย์ ครู และบุคคลที่มีพระคุณ และเคารพรักทุกท่าน

สุพรรณา พราวแดง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	10
ความสำคัญของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
กรอบแนวคิดในการวิจัย	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
การประเมินความต้องการจำเป็น	15
ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้	22
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม.....	27
องค์ประกอบของสภาพแวดล้อม	30
ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Skills).....	37
ตัวแปรที่มีผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้.....	41
การจัดการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	46
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การจัดกระทำข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 4 ผลการศึกษา	53
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผลการวิจัย	68
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก.....	81
ประวัติผู้เขียน.....	110

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา 47

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบัน ได้ก้าวผ่านจากโลกปฏวัติอุตสาหกรรม ยุคเก่า ไปสู่โลกดิจิทัล ทำให้ความต้องการของตลาดแรงงานเปลี่ยนไป ทักษะต่าง ๆ ที่เป็นการทำซ้ำ ๆ (routine-work) ไม่เพียงพอต่อการทำงานในอนาคตอีกต่อไป เพราะอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เช่น คอมพิวเตอร์ IA สามารถทำแทนได้ ส่งผลให้สังคมไทย ต้องมีการปรับตัวขั้นสูงสุด การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง นอกจากนี้ยังมีการเกิดโรคอุบัติใหม่ที่ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตของมนุษยชาติไปอย่างสิ้นเชิง ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยน ทั้งแนวคิด สาระ ตลอดจนรูปแบบในการจัดการศึกษา ในฐานะที่การศึกษาเป็นเครื่องมือ เป็นวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้พร้อมรับมือและปรับตัวให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกทุกรูปแบบ (พระครูวินัยธรจักรี ศรีจารุเมธีญาณ, 2559, 122) เนื่องจากภาวะการแข่งขันของสังคมในปัจจุบันสูงขึ้น การดำรงชีวิตได้รับแรงกดดันหลายด้าน อีกทั้งภาวะแรงกดดันต่อความเปลี่ยนแปลงในการปรับตัวก่อให้เกิดความวิตกกังวล ซัดแย้งในใจ การแยกตัว การหลีกเลี่ยงการเผชิญปัญหาและอุปสรรคลดน้อยลง ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง หาทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการเดิม ขาดทักษะการทำงาน แก้ปัญหาร่วมกันกับผู้อื่น ขาดทักษะการคิดที่แปลกใหม่ และแนวทางการแก้ปัญหาถูกต้องและสร้างสรรค์ อาจนำไปสู่การแก้ปัญหาในวิธีที่ไม่เหมาะสม (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2559, น.3)

ฮิวจ์ เดลานี (2562 : ออนไลน์) กล่าวว่า แม้ในช่วงยี่สิบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีความพัฒนาก้าวหน้าในการเข้าถึงทางการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือการศึกษาระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษา รวมทั้งมียังได้มีการปฏิรูปในส่วนหนึ่งของโครงสร้างเพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอน แต่ถึงกระนั้นประเทศไทยก็ยังคงพบเจอกับความท้าทายในอีกหลายส่วน เช่น ผู้เรียนปริมาณมากยังมีทักษะพื้นฐานไม่เพียงพอต่อการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือต่อการปฏิบัติงาน โดยจะเห็นได้จากผลการประเมินความรู้ต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติ หรืออัตราส่วนของผู้เรียนที่เข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันยังคงค่อนข้างน้อย จึงทำให้เยาวชนที่เป็นประชากรในวัยเรียนจำนวนมากขาดทักษะเฉพาะด้านที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในโลกแห่งความเป็นจริงในอนาคตที่มีการปรับเปลี่ยนอาชีพกันมาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทักษะและการปรับปรุงระบบการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ประเทศบรรลุเป้าหมาย

ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี รวมทั้งจะช่วยเพิ่มศักยภาพ สร้างโอกาส และความเสมอภาคเท่าเทียมทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศ และด้วยตัวเลขแนวโน้มการปรับเปลี่ยนเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงวัยและสัดส่วนของประชากรในช่วงวัยทำงานมีจำนวนถดถอยลดลงอย่างต่อเนื่อง ทรัพยากรบุคคลที่มีทักษะเฉพาะด้าน และเหมาะสม จึงเป็นสิ่งสำคัญของความสามารถในการแข่งขันของชาติไทย กับนานาชาติในอนาคต ดังนั้นคุณภาพ และประสิทธิภาพของระบบการศึกษาทุกระดับชั้นการศึกษา ตั้งแต่การศึกษาระดับเตรียมอนุบาลจนถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมถึงสมรรถนะและทักษะเฉพาะด้านของบัณฑิต จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถตอบโจทย์ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

แผนการศึกษาแห่งชาติ (2560 : ๖) ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเรียนเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีทักษะดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับประสงค์ พรหมเมตตา (2555 : ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทาง กำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ทุกระดับของการศึกษา โดยทุกส่วนงานทั้งภาครัฐและเอกชน ต้องมีส่วนร่วมกันกำหนดทิศทาง รวมถึงการสร้างรูปแบบ การสร้างแนวปฏิบัติที่ดี ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่ความรู้ที่อยู่ในศาสตร์นั้น ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ทักษะเฉพาะด้าน ความสามารถในการสาขาใดสาขาหนึ่งที่ปฏิบัติได้ในระดับดีมากและความสามารถในการปฏิบัติงานอาชีพที่จะเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตในสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ซึ่งจะอ้างอิงรูปแบบที่ได้ดำเนินการพัฒนาโดย “เครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” (Partnership For 21st Century Skills) หรือ เครือข่าย P21 โดยเครือข่ายดังกล่าวได้พัฒนารอบแนวความคิดเพื่อการศึกษาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยการผสมผสานความรู้ที่อยู่ในศาสตร์ต่าง ๆ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นกับผู้ศึกษาทั้งส่วนของการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตประจำวันทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งตอบโจทย์ในเรื่องของทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของสังคมโลกในปัจจุบัน ทักษะในการจัดการกับความท้าทายในชีวิต และทักษะการรับมือกับโลกที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว โดยกระบวนการในการสร้างทักษะเหล่านี้ไม่สามารถสร้างขึ้นได้จากกระบวนการที่ใช้ในห้องเรียนแบบเดิม ๆ อีกทั้ง World Economic Forum (WEF) ได้ศึกษาและสรุปความสามารถในการปฏิบัติที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skill) ออกมาเป็น 16 ด้าน โดยสามารถแบ่ง

ออกได้เป็น 3 หมวด กระบวนการที่ใช้ในการสร้างทักษะเหล่านี้ไม่สามารถสร้างได้จากขั้นตอนการทำเนิการที่ใช้ในห้องเรียนแบบเดิม ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ทักษะพื้นฐาน (Foundational Literacies) ที่ต้องใช้ใน การสื่อสาร ปฏิสัมพันธ์กับ บทบาทหน้าที่ ที่แตกต่างกัน ซึ่งก็คือ อยู่ที่ไหนแล้วต้องใช้อะไรบ้าง เพราะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ ได้ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง ซึ่งทักษะเหล่านี้ได้แก่ ทักษะการใช้ภาษา (Literacy) ทักษะการคำนวณ (Numeracy) ทักษะการใช้เทคโนโลยี (ICT Literacy) ทักษะการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับ สิ่งแวดล้อมรอบตัว (Scientific Literacy) ทักษะการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม (Cultural & Civic Literacy) และทักษะการจัดการด้านการเงิน (Financial Literacy) นอกจากนี้ ยังรวมไปถึง วิธีการเป็นผู้ประกอบการ ก็นับเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตเช่นกัน

2. ทักษะการจัดการกับปัญหา (Competencies) หรือความท้าทายที่ต้องเจอในการใช้ ชีวิตประจำวัน ซึ่งความท้าทายส่วนใหญ่นั้น จะมีความซับซ้อน ลึกซึ้งเข้าใจยากขึ้นกว่าเดิม เมื่อเทียบกับความท้าทายในโลกยุคเก่า โดยกลุ่มทักษะนี้จะเป็นทักษะสำคัญที่สอดคล้องกันในการ วิเคราะห์ปัญหาให้ตรงประเด็น (Critical Thinking) สร้างขั้นตอนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity) รวมทั้งสื่อสารและทำงาน แบบมีส่วนร่วม กับบุคคลอื่น (Communication Collaboration) เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้อย่างตรงประเด็น กลุ่มทักษะนี้มักถูกเรียกว่า 4C ซึ่ง ถูกจัดไว้ว่าเป็นทักษะหลัก ที่ทำให้นักเรียนมีความพิเศษเหนือกว่าคอมพิวเตอร์หรือ AI ซึ่งเป็นสิ่ง ที่คอมพิวเตอร์หรือ AI ยังไม่สามารถทำไม่ได้นั่นเอง

3. ทักษะการจัดการตัวเองกับสภาพสิ่งแวดล้อมรอบตัว (Character Qualities) ที่ใน ปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยน ไปอย่างรวดเร็ว เช่น ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) การคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (Initiative) ความพากเพียร ตั้งมั่นในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Persistence / Grit) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันตามระเบียบ กฎเกณฑ์และสภาพแวดล้อม (Adaptability) ความเป็นผู้นำ (Leadership) และ ความเข้าใจถึง สังคมและวัฒนธรรม (Social & Cultural Awareness) ด้วยสาเหตุว่าความรวดเร็วของสภาพ สังคมที่ปรับเปลี่ยน ไปทำให้ประชากรยุคปัจจุบันต้องก้าวตามให้ทัน ทักษะความสามารถเหล่านี้ จึงมีความสำคัญมากขึ้น เพื่อเป็นคนที่มีความคุณภาพ (Character Qualities) และเป็นคนที่ก้าวทันคน อื่นอยู่เสมอ

โดย 6 ทักษะในกลุ่มที่แรกนั้นคือ ทักษะเฉพาะทางขั้นพื้นฐาน (Literacies) ในบริบทต่าง ๆ ที่เจอได้ทั่วไปในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ส่วนอีก 10 ทักษะในกลุ่มที่ 2 และ 3 นั้นเป็นกลุ่มทักษะที่เกี่ยวข้องกับ 'ทักษะการเข้าสังคมและอารมณ์ (Social Emotional Learning) โดยตรง และนับเป็นกลุ่มทักษะที่กำลังเป็นที่ต้องการมากขึ้นเมื่อเด็กคนหนึ่งมีทักษะครบทั้ง 16 อย่างที่ทำงานสอดคล้องกัน จะสามารถใช้ชีวิตอยู่รอดบนโลกในศตวรรษที่ 21 ไม่ว่าสภาพแวดล้อมหรือสังคมจะเปลี่ยนไปรวดเร็วแค่ไหน และไม่ว่าจะเจอความท้าทายในชีวิตมากน้อยเพียงใดก็ตาม ทักษะเหล่านี้จะทำให้เด็กคนหนึ่งสามารถเรียนรู้ตลอดเวลาได้ ซึ่ง เรียกว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ไม่ได้จบแค่ตอนเราเป็นนักเรียน นักศึกษาในห้องเรียน (Maytwin P. , 2561)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 มีวัตถุประสงค์ที่มุ่งพัฒนาให้คนไทยทุกช่วงวัย เป็นคนที่สมบูรณ์ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาวะจิตและสุขภาพกายที่ดี ครอบคลุมรอบรอบ เป็นคนเก่งที่มีทักษะทางอาชีพ ความรู้ ความสามารถและ พัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมไปถึงการมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและทางสังคม ได้รับความเท่าเทียมในการเข้าถึงทรัพยากรและการบริการทางสังคมส่วนกลางที่มีคุณภาพ บุคคลด้อยโอกาสได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งให้ความช่วยเหลือดูแลตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในการสร้างการเติบโต ในส่วนของคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม มีจุดประสงค์ในการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกภาคส่วน ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมาภิบาล เศรษฐกิจ และความเป็นหุ้นส่วน ความร่วมมือระหว่างกันทั้งในระดับชาติและนานาชาติอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงาน และการให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วม ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนรากฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้านเป็นสำคัญ อันจะนำไปสู่ความถาวรยั่งยืนเพื่อคนรุ่นหลังอย่างแท้จริง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2561: ออนไลน์)

การจัดการสอนระดับอุดมศึกษาเป็นหัวใจหลักสำคัญของการผลิตและพัฒนาากำลังคน สร้างงานวิจัยและนวัตกรรมขั้นสูงเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วจะนำศักยภาพของอุดมศึกษามาเป็นกำลังสำคัญของการขับเคลื่อน นอกจากนี้คุณภาพของการอุดมศึกษายังเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของการวัดขีดความสามารถในการแข่งขัน และทุกประเทศของโลกให้ความสำคัญกับการพัฒนาการอุดมศึกษาของประเทศอย่างจริงจัง (สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา. 2561: ก) อีกทั้งมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.

2561 ด้านการบริหารจัดการ ยังได้กำหนดให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จัดหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนแบบบูรณาการเพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตอบสนองยุทธศาสตร์ของชาติ รวมถึงความต้องการที่หลากหลายของประเทศ ประกอบด้วยด้าน เศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยรอบ สถานประกอบการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่ตั้งอยู่ในและต่างประเทศ

การพัฒนากำลังคน เพื่อเข้าสู่ระบบการแข่งขันของประเทศ โครงสร้างพื้นฐานของการ เรียนรู้ระดับอุดมศึกษาจึงเป็นหัวใจและปัจจัยสำคัญ โดยหัวใจหลักอยู่ที่โครงสร้างหลักสูตรที่จะ ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ในสังคมปัจจุบันและ อนาคต ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐาน สถาบันอุดมศึกษา ด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ด้านกายภาพ กำหนดให้ สถาบันอุดมศึกษา มีอาคารเรียนที่มีลักษณะสำคัญและเหมาะสมของอาคารเรียนที่มีสภาพดี มีห้องครบทุกประเภทตามความหลากหลายของสาขาวิชา หรือรายวิชาที่จัดการเรียนการสอน รวมถึงการมีพื้นที่ในการเรียน การสอนและการจัดกิจกรรมทุกประเภท มีปริมาณเพียงพอและ เหมาะสมกับ จำนวนอาจารย์ จำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา และจำนวนนักศึกษาตาม แผนการรับนักศึกษา ตามกฎเกณฑ์พื้นที่ใช้สอยอาคารโดยประมาณ อีกทั้งต้องจัดให้มีห้องสมุด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดอย่างเหมาะสม มีครุภัณฑ์ความปลอดภัยพื้นฐานประจำอาคาร ครุภัณฑ์อุปกรณ์ทางการศึกษา และคอมพิวเตอร์ มีปริมาณเพียงพอ พร้อมต่อการจัดการศึกษา อีกทั้งอาคารเรียนหรืออาคารกิจกรรมและบริเวณอาคารจะต้องมีความคงทน มั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยสะอาด หรือความจำเป็นอย่างอื่น ๆ ตามที่กำหนด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 มาตรา 24 (5) กล่าวว่าต้องส่งเสริม ช่วยเหลือให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสถานที่เรียน สภาพสิ่งแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิด พฤติกรรมการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ ซึ่งหมายความว่าถึงหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนของ ผู้สอน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ยังได้กล่าวไว้อีกว่า มนุษย์ต้องได้รับการศึกษาเพื่อให้ สามารถพัฒนาปรับปรุงคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการ พัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์พร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการจัดสภาพแวดล้อมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 มาตราที่ 4 ได้มีจุดหมายให้คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอีกส่วนหนึ่งในเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ควบคู่กับการเรียนการสอนทางด้านวิชาการเพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (2561) ยุทธศาสตร์ที่ 5 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายจำนวน 3 ข้อคือ

ข้อที่ 1 คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษาสีสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการอบรมพัฒนา ปรับปรุงในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความใส่ใจในความสำคัญของการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ความมีคุณธรรม และการปรับเปลี่ยนหันมาใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ติดอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวของโลกเพิ่มมากขึ้น

ข้อที่ 2 หลักสูตร แหล่งศึกษาเรียนรู้ และสื่อที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โดยมีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ จำนวนสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น

ข้อที่ 3 จำนวนสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังคุณธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้น จำนวนสื่อการเรียนรู้ในสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น และข้อสุดท้าย การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญคือ จำนวนงานค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของมนุษย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น จำนวนสถาบันการศึกษาที่มีข้อตกลงประสานงานร่วมมือ กับต่างประเทศด้านการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ คือ ส่งเสริม สนับสนุนส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกรักษาสีสิ่งแวดล้อมมีการนำแนวคิดตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำรงชีวิต ส่งเสริมและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการศึกษาเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อ

การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Environments) คือ ระบบส่งเสริมสนับสนุนที่จัดสรรเพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เป็นระบบที่สอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียนทุกคนและสนับสนุนความสัมพันธ์กับมนุษย์ในทางที่เป็นประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นการรวมเอาโครงสร้าง เครื่องมือ ชุม สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 : ความต้องการของทุกคน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะเป็นระบบ ที่สอดคล้องกันได้ คือ สร้างข้อปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้ ให้การสนับสนุนจากผู้คนโดยรอบและสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่จะให้การสนับสนุนส่งเสริมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลเชิงทักษะในศตวรรษที่ 21 สนับสนุน ชุมชน การเรียนรู้ระดับมืออาชีพที่ช่วยให้ นักวิชาการด้านการศึกษ ทำงานร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์ แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21 ไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในบริบทของศตวรรษที่ 21 เช่น ผ่านโครงการหรืองานอื่น ๆ นำไปใช้ ช่วยให้ผู้เข้าถึงเครื่องมือการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเทคโนโลยีและทรัพยากร จัดสรรให้การออกแบบเชิงสถาปัตยกรรมและการตกแต่งภายในศตวรรษที่ 21 สำหรับการ เรียนรู้แบบ กลุ่ม ทีมงานและของแต่ละบุคคล และรองรับชุมชนที่มีการขยายตัวและการมีส่วนร่วมระหว่างประเทศในการเรียนรู้ทั้งการเรียนแบบเผชิญหน้า (face to face) และ ออนไลน์ (รัชดาภรณ์, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับพระครูใบฎีกาณทล เขมโก (ชูโตศรี, 2562.) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดบรรยากาศในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถรับผิดชอบควบคุมดูแลตนเองได้ในอนาคต การจัดบรรยากาศมีทั้งด้านกายภาพ เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทั้งการจัดตกแต่งในห้องเรียน จัดที่นั่ง จัดมุมเสริมความรู้ต่าง ๆ ให้สะดวกต่อการเรียนการสอน เป็นการสร้างความอบอุ่น ความสุขสบายใจให้กับผู้เรียน นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดความสุขแก่ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบ สำคัญประการหนึ่งที่จะสร้างคุณลักษณะนิสัยของการใฝ่เรียนรู้ การมีนิสัยรักการเรียนรู้ การเป็นคนดี และการมีภาวะจิตใจที่เป็นสุข สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เดิมชื่อว่าโรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม ได้รับพระราชกฤษฎีกาจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เปลี่ยนฐานะเป็น “สถาบันราชภัฏ” โดย “ให้สถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครู และส่งเสริมวิทยฐานะครู” เฉพาะทางด้านการผลิตบัณฑิต สถาบันราชภัฏทุกแห่งให้สามารถผลิตบัณฑิตได้สูงกว่าระดับปริญญาตรี และในปี พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทำให้ “สถาบันราชภัฏ” มีฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏ” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยคือ “ความรู้ดี มีคุณธรรม นำชุมชนพัฒนา” มีพันธกิจ คือ 1) ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ คู่คุณธรรม 2) วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ ภูมิปัญญาและถ่ายทอดสู่ชุมชนและสังคม 3) บริการทางวิชาการ ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม 4) ทำนุบำรุงเผยแพร่วัฒนธรรมไทย 5) พัฒนาชุมชนและสังคม ที่สอดคล้องกับแนวทางตามพระราชดำริ และนโยบายการพัฒนาประเทศ 6) พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์ เป็นแหล่งเรียนรู้และพัฒนาภูมิปัญญา สอดคล้องกับประชาคมอาเซียนและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 (มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. 2562: ออนไลน์) ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ภาคในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ และเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก มีความหลากหลายในศาสตร์การจัดการศึกษา ส่งผลให้มีหลากหลายสาขาวิชาและมีความแตกต่างระหว่างบุคคลแต่ละคณะซึ่งมหาวิทยาลัยจะต้องเพิ่มพื้นที่ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาในแบบทักษะของชีวิตทักษะของสังคม เพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตเพื่อสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21

จากรายงานการประเมินตนเองระดับสถาบัน (Self Assessment Report) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ประจำปีการศึกษา 2561 ตัวบ่งชี้ระบบกำกับกับการประกันคุณภาพระดับหลักสูตรและระดับคณะ คณะกรรมการประเมินได้เสนอแนะจุดที่ควรพัฒนาว่าด้วยเรื่อง ควรจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอน (มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. 2562, น. 147) ซึ่งนั่นแสดงว่า สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนในปัจจุบันยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน หรือมีจำนวนเพียงพอแต่ไม่มีความพร้อมใช้งาน หรือเป็นเทคโนโลยีที่ล้าสมัย เนื่องจากผู้วิจัยปฏิบัติงานสายสนับสนุนวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา และเพื่อเป็นการสำรวจความเห็นทั่วไปของนักศึกษาที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการสัมภาษณ์ตัวแทนนักศึกษา และได้พบประเด็นที่น่าสนใจดังนี้ (ตัวแทนนักศึกษาชั้นปีที่ 1; ตัวแทนนักศึกษาชั้นปีที่ 2; ตัวแทนนักศึกษาชั้นปีที่ 3; ตัวแทนนักศึกษาชั้นปีที่ 4; 2562 : สัมภาษณ์)

1. ด้านหลักสูตร พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามกรอบระยะเวลาการพัฒนหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี นอกจากนี้ระหว่างการจัดการเรียนการสอน ก็ได้มีการปรับปรุงหลักสูตร ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อยู่ตลอดการบริหารหลักสูตรในระยะเวลา 5 ปี แต่ยังไม่พบการจัดหลักสูตรระยะสั้นเพื่อเสริมทักษะด้าน soft skill ให้แก่นักศึกษาอย่างเพียงพอ

2. ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ได้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วมหาวิทยาลัย บางพื้นที่ยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ และมีการจัดภูมิทัศน์ที่ยังไม่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม สิ่งอำนวยความสะดวกยังมีไม่ทั่วถึงทั่วมหาวิทยาลัย เช่น สัญญา wifi ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา หรือการเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ต และไม่เสถียรพอสำหรับการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสื่ออื่น ๆ เช่น ตู้รับคำร้องต่าง ๆ ของนักศึกษาที่ยังมีเพียงบางจุดเท่านั้น

4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ และการบริการข้อมูลข่าวสาร พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ได้มีการจัดหน่วยงานและบุคลากรสำหรับให้ความช่วยเหลือ และบริการข้อมูลข่าวสาร ยังไม่เพียงพอ ทั่วถึง สำหรับนักศึกษาทุกคน หรือบุคลากร หรืออุปกรณ์บางอย่างไม่อัปเดตข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นปัจจุบัน ระหว่างสองหน่วยงานให้ข้อมูลไม่ตรงกัน ซึ่งอาจทำให้เกิดความผิดพลาดต่อการดำเนินการ ส่งผลให้เสียเวลา เสียความรู้สึกในการประสานงานหรือดำเนินการ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ความเห็นของนักศึกษาต่อประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 4 ด้าน คือ สภาพแวดล้อมด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา สภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมด้านการให้ความช่วยเหลือ และการบริการข้อมูลข่าวสาร จากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจประเมินความ

ต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ซึ่งการประเมินความต้องการจำเป็น ถือเป็นกิจกรรมสำคัญในการเตรียมการวางแผนหรือการพัฒนามหาวิทยาลัย ในด้านหลักสูตรสภาพแวดล้อมด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา สภาพแวดล้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมด้านการให้ความช่วยเหลือ และการบริการข้อมูลข่าวสาร ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และตอบสนองตรงตามความต้องการที่แท้จริงของนักศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตที่มีความพร้อมและมีทักษะการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้ โดยหลักการของการประเมินความต้องการจำเป็นอยู่ที่การพยายามหาความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรเป็น กับสิ่งที่เป็นอย่างจริง ช่องว่างที่เกิดขึ้นบอกถึงความจำเป็น ซึ่งจะเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่ต้องการแก้ไข ทั้งยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จะเป็นประโยชน์ต่อซึ่งผู้บริหาร คณาจารย์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางการกำหนดนโยบาย แผนงาน เพื่อส่งเสริม ปรับปรุง สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้บัณฑิตมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนสามารถพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสามารถใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีคุณภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรสำหรับการศึกษา คือ นักศึกษาภาคปกติ (ในเวลาราชการ) ที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในระดับชั้นปีที่ 1 – ชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 กลุ่มสาขาวิชา ประกอบด้วยกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมจำนวน 8,050 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน
2. ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิด ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริง ความแตกต่างที่เกิดขึ้น บอกถึงปัญหาที่มีอยู่ซึ่งจะนำไปสู่การประมวลสังเคราะห์และ ประเมินว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง นำไปสู่การเริ่มหาทางแก้ปัญหา และมีการเปลี่ยนแปลงในทางบวกและสร้างสรรค์

2. สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพโดยรวมที่อยู่รอบตัว รวมถึงบรรยากาศทางการเรียนรู้ และมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ เน้นการจัดภูมิทัศน์สร้างบรรยากาศ ภายในบริเวณ มหาวิทยาลัย รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้เอื้อกุลและพัฒนการเรียนรู้ เสริมสร้าง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน การจัดการด้านหลักสูตร พัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพ ผู้เรียน เป็นระบบที่รองรับความต้องการเรียนรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียนทุกคนและสนับสนุน ความสัมพันธ์กับมนุษย์ในทางที่เป็นประโยชน์ มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสมดุล เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา ตามความต้องการของนักศึกษา ทั้งปริมาณและคุณภาพ เพราะ สภาพแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความรัก และความภาคภูมิใจในสถาบัน ซึ่งในที่นี้จะแบ่ง ออกเป็น 4 หัวข้อดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ซึ่งมีทั้งหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรระยะยาว ที่จัดการสอนให้นักศึกษา และเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัย ส่งเสริมต่อ การพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง

2.2 ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา หมายถึง สภาพโดยรวมที่อยู่ รอบตัว และมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ เน้นการจัดภูมิทัศน์สร้างบรรยากาศ ภายใน บริเวณมหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด การจัดอาคารเรียน การจัดห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ

คอมพิวเตอร์ สนามกีฬา ห้อง fitness รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้ถือฤกษ์และพัฒนาศึกษาเรียนรู้ เสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสมดุล เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา เป็นไปตามความประสงค์ของนักศึกษา ทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ เพราะสภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความรัก และความภาคภูมิใจในสถาบัน

2.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง อุปกรณ์ วัสดุและวิธีการสื่อ ถ่ายทอดความรู้ เป็นสื่อกลางในการนำความรู้สื่อความหมายระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนให้มีความเข้าใจง่าย เพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อความหมาย และสร้างความสะดวกสบายมากขึ้น มีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน เนื้อหาและรูปแบบมีความทันสมัย มีคุณภาพดีพร้อมใช้งาน มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ เช่น เครื่องขยายเสียง เครื่องวีซอลไลเซอร์ ไมค์ สื่อโปรเจคเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ (Digital Contents) ในรูปแบบสื่อออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ e-Book หรือ Applications และอุปกรณ์ต่อพ่วงต่างๆ ที่ช่วยให้สื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงช่วยส่งเสริมให้เกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การใช้เครื่องมือในการรวบรวม ประมวลผล รับส่งนำเสนอ ข้อมูล การติดต่อระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน อาจจะใช้งานผ่านระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทั้งคอมพิวเตอร์ประจำห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ประจำห้องเรียน ศูนย์ข้อมูล Data Center และสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเพื่อการศึกษา สำหรับใช้ในการเรียนการสอน การพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไร้สาย ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ เครือข่ายดังกล่าวจะเป็นตัวสนับสนุนและช่วยเหลือให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ผู้ศตวรรษที่ 21

2.4 ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ ที่ช่วยให้นักศึกษาได้รับความสะดวกรวดเร็ว สถานที่ให้บริการเหมาะสม เข้าถึงง่าย มนุษย์สัมพันธ์ของบุคลากรผู้ให้บริการ แก้ปัญหาต่าง ๆ มีความเท่าเทียมกัน โดยให้คำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาเป็นหลัก เช่น การให้คำปรึกษา แนะนำวางแผนการเรียน การจัดสวัสดิการ การแนะแนวอาชีพ เพื่อให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้และพัฒนาด้านสติปัญญา ตั้งแต่เข้ารับการศึกษาจนกระทั่งเรียนจบ

3. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 หมายถึงทักษะที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิต และการปฏิบัติงานในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เหมาะสมกับบริบทโลกปัจจุบัน สามารถจัดการกับความท้าทายในชีวิตได้อย่างเหมาะสมหลายรูปแบบในแต่ละสถานการณ์ World Economic Forum (WEF) ได้ศึกษาและสรุปทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (21 st-Century Skill) ออกมาเป็น 16 ทักษะ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 หมวด คือ ทักษะพื้นฐาน 6 ทักษะ ทักษะ

การจัดการกับปัญหา 4 ทักษะ และทักษะการจัดการตัวเองกับสภาพสังคม 6 ทักษะ โดย 6 ทักษะในกลุ่มแรกเป็นเรื่องพื้นฐานที่เจอได้ทั่วไปในโลกศตวรรษที่ 21 ส่วนทักษะในกลุ่มที่ 2 และ 3 เป็นทักษะการเข้าสังคมและอารมณ์ (Social Emotional Learning) ซึ่งนับเป็นกลุ่มทักษะที่กำลังเป็นที่ต้องการมากขึ้นเมื่อเด็กคนหนึ่งมีทักษะครบทั้ง 16 อย่างที่ทำงานสอดคล้องกัน จะสามารถใช้ชีวิตอยู่รอดบนโลกในศตวรรษที่ 21 ไม่ว่าสภาพแวดล้อมหรือสังคมจะเปลี่ยนไปรวดเร็วแค่ไหน และไม่ว่าจะเจอความท้าทายในชีวิตมากน้อยเพียงใดก็ตาม

4. กลุ่มสาขาวิชา หมายถึง กลุ่มของศาสตร์ที่มีบริหารจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน โดยจัดแบ่งตามคุณวุฒิการศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะได้แบ่งกลุ่มสาขาวิชาไว้ 3 กลุ่มสาขาวิชา ประกอบด้วย กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยในที่นี้ จะเลือกใช้เพียง 2 กลุ่มสาขาวิชาคือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะมี 3 หน่วยงานคือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรและชีวภาพ และวิทยาลัยการแพทย์ทางเลือก และ 2. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งจะมี 3 หน่วยงานคือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อความเหมาะสมในการกำหนด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

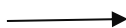
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย

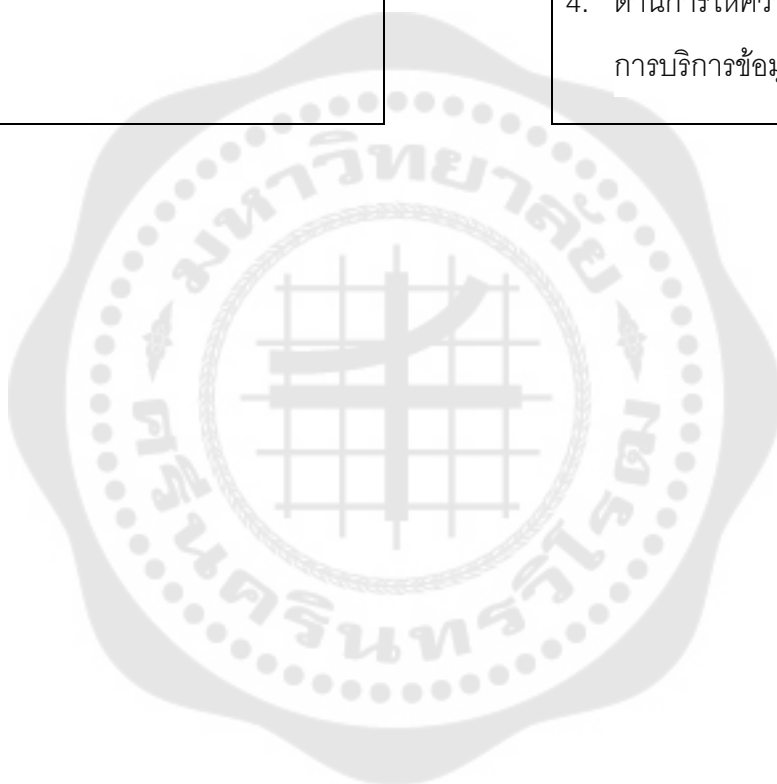
1. ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน
2. ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ และการบริการข้อมูลข่าวสาร

ตัวแปรที่ศึกษา

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา
สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่ง
ศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

1. ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน
2. ด้านกายภาพและส่งเสริม
คุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อ
ต่อการเรียนรู้
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ และ
การบริการข้อมูลข่าวสาร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ตามลำดับดังนี้

1. การประเมินความต้องการจำเป็น
2. ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเรียนรู้
3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม
4. องค์ประกอบของสภาพแวดล้อม
5. ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21
6. ตัวแปรที่มีผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้
7. การจัดการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินความต้องการจำเป็น

1.1 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

แบรว์ และมิลเบิร์น (Barrow and Milburn. 1990, p. 222-224) ได้ให้ความหมายความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง บางสิ่งบางอย่างที่ขาดแคลน หรืออาจจะไม่ขาดแคลนแต่จำเป็นสำหรับวัตถุประสงค์บางอย่าง

ดันเตอร์ และ แอนดิว (Dunter and Andrew. 1996, p. 219) ได้ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง แรงจูงใจขั้นพื้นฐานหรือความจำเป็นของสิ่งมีชีวิตในขั้นพื้นฐาน คือ อาหาร ที่พัก เครื่องนุ่งห่มและอากาศที่สะอาด

แมคคิลลิป (Mckillip. 1987, p. 10) ให้ความหมายของความจำเป็นว่า หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาที่พบ และพยายามหาหนทางในการ แก้ปัญหา ความหมายดังกล่าวจะเกี่ยวข้องใน 4 ลักษณะ คือ

1. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล
2. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องเฉพาะของกลุ่ม
3. ความต้องการจำเป็นเป็นเรื่องที่อยู่ในรูปของปัญหาเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอ

4. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือการพิจารณาหาหนทาง ในการแก้ปัญหา

วิสกิน และอัลชูลด์ (Witkin and Altschuld. 1995, p. 4) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น คือ ความไม่เหมือนกันหรือช่องว่าง ระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสภาพที่ควร จะเป็นหรือสภาพที่พึงปรารถนา

นันธิมา ศรีสุวรรณ (2550, น. 9) ได้กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง สภาพปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริง กับสภาพที่ควรจะเป็น

ธัญชนก ศิริโสภิตกุล (2558:21) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวัง ในการหาความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีการแก้ไขปัญหได้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริงหรือความต้องการที่แท้จริง

สุวิมล ว่องวาณิช (2542, น. 14) ได้ให้ความหมายการประเมินความต้องการจำเป็น ว่า เป็นกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน (what is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (what should be) ที่มีระบบเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยเป็นการระบุความต้องการจำเป็น พิจารณาตัดสินใจความขัดแย้ง ตรวจสอบสภาพทั่วไปตามธรรมชาติและสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น และการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการปรับปรุงแก้ไข การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผนการดำเนินงานองค์กร

ทรงสิริ วิชิรานนท์ และอรุณี อรุณเรือง (2559, น. 7) การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการค้นหาความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีการแก้ไขปัญหได้ตรงสภาพหรือความต้องการที่แท้จริง

ธัญชนก ศิริโสภิตกุล (2558, น. 21) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวัง ในการหาความต้องการจำเป็น เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีการแก้ไขปัญหได้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริงหรือความต้องการที่แท้จริง

นันทวัน ขำสำราญ (2563:ออนไลน์) ได้สรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการเพื่อทราบปัญหาและการรวบรวม ข้อมูลสำหรับการวางแผนแก้ไขปัญห โดยปกติครูที่ออกแบบการเรียนการสอนสำหรับใช้สอนในห้องเรียน การประเมินความต้องการจำเป็นมักทำ

ในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ โดยครูนำผลจากการประเมิน ทั้งการประเมินความก้าวหน้า (formative evaluation) ที่ทำในระหว่างการเรียนรู้การสอน และการประเมิน ผลสรุป (summative evaluation) ซึ่งทำภายหลังการเรียนรู้การสอนเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อตัดสินผลการเรียน ของผู้เรียนมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน แต่สำหรับนักออกแบบการเรียนการสอนที่มีความประสงค์ จะพัฒนาสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อฝึกการแยกตัวประกอบในวิชาคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียน ในระดับชั้น ป.4 ทั่วประเทศนั้น การประเมินความต้องการจำเป็นต้องทำอย่างเป็นระบบ ถึงแม้ว่า จะต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการแต่ก็เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า เพราะทำให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่ตอบสนองเป้าหมายการเรียนรู้และความต้องการของ ผู้เรียนกลุ่มใหญ่

กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 1 (2559, น. 3) การศึกษาความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อการอบรมพัฒนาครู ในพื้นที่ สำนักงานศึกษาธิการภาค 1 ในสิ่งที่ต้องการให้มีหรือให้ดำเนินการในเรื่องรูปแบบ/วิธีการในการอบรม หลักสูตรการอบรม ระยะเวลาที่อบรม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการดำเนินงานในพื้นที่

อาจสรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น คือ กระบวนการวิเคราะห์ ความแตกต่างอย่างเป็นระบบระหว่างสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็นของสิ่งที่ต้องการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหาได้ตรงตามความต้องการ โดยมีการจัดลำดับความจำเป็นก่อนหลังของสิ่งที่จะเกิด

1.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

วิสกิน และอัลชูลด์ (Witkin and Altschuld. 1995, p. 10) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า เป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการบริหารโครงสร้างขององค์การ และการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการบริหาร โครงสร้างขององค์การ และการดำเนินงานขององค์การให้ดีขึ้นหรือผลงานองค์ประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกัน การประเมินความต้องการจำเป็นจะวางหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าจะจัดสรรเงิน พนักงาน อุปกรณ์ และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

สุวิมล ว่องวาณิช (2542, น. 14) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น คือความพยายามให้ได้ข้อมูลที่ช่วยเสริมการวางแผนการดำเนินงาน ทำให้การพัฒนากิจกรรมหรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริงนั้น

นันทิมา ศรีสุวรรณ (2550, น. 10) ได้สรุปว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาใช้ ในการวางแผนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น

นันทวัน ขำสำราญ (2563:ออนไลน์) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นในการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. ค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนไม่สามารถแก้ไข ได้ด้วยการเรียนการสอนทุกปัญหา ดังนั้นนักออกแบบการเรียนการสอนจะต้องพิจารณาว่าปัญหาใด ที่สามารถแก้ไขได้ด้วยการเรียนการสอน เช่น ปัญหานักเรียนขาดความรู้หรือทักษะปฏิบัติในวิชาใด วิชาหนึ่ง ปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการเรียนการสอน โดยที่ครูจัดโครงสร้างความรู้ให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงตามลำดับจากง่ายไปยากและนำเสนอให้เหมาะสมกับความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียนให้

2. ค้นหาว่าอะไรคือความรู้ ทักษะที่ควรสอนให้แก่ผู้เรียน ความรู้ ทักษะนั้นเป็นสิ่งใหม่หรือ เคยเรียนมาแล้ว ธรรมชาติและลักษณะสำคัญของความรู้และทักษะนั้นเป็นอย่างไร จะสอนความรู้ ทักษะนั้นให้แก่ผู้เรียนได้อย่างไร ผู้ออกแบบจะต้องคิดถึงเนื้อหาที่จะให้ผู้เรียนได้รับ และทักษะที่ผู้เรียน พึ่งได้รับการพัฒนา นั่นคือการตอบคำถามให้ได้ว่า จะให้ผู้เรียนรู้อะไรและทำอะไรได้จากการเรียนการสอน ที่จัดขึ้น

3. ทำให้รู้จักผู้เรียนมากขึ้น เพื่อให้การออกแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ผู้ออกแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนให้มากขึ้น เช่น ความรู้เดิมของผู้เรียนที่มีอยู่ ความรู้ของผู้เรียนซึ่งเป็นพื้นฐานที่ช่วยให้เรียนรู้เรื่องใหม่ได้ง่ายขึ้น ความถนัด ความสนใจ ระดับพัฒนาการทางสติปัญญา แรงจูงใจ เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน ดังนั้นการรู้จักผู้เรียนช่วยให้ นักออกแบบสามารถออกแบบการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับ ผู้เรียนมากขึ้น

4. ทำให้เข้าใจบริบทของการเรียนการสอนซึ่งหมายถึงลักษณะทางกายภาพที่เป็นสิ่งแวดล้อม ของการเรียนการสอนและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอนทั้งในด้านที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรค ต่อการเรียนการสอน

5. ช่วยสำรวจปัญหาการเรียนการสอนและหาทางแก้ปัญหา นักออกแบบการเรียนการสอน จะใช้วิธีการเชิงระบบในการวิเคราะห์ว่าอะไรคือปัญหาของการเรียนการสอน การเสนอทางเลือกต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ในการแก้ปัญหาและพิจารณาว่าแนวทางใดสามารถแก้ปัญหาได้ดีที่สุด จะใช้สารสนเทศใด ในการแก้ปัญหาได้เหมาะสมที่สุด

6. ช่วยให้นักออกแบบการเรียนการสอนสามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจนเพื่อใช้ เป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและการวัดประเมินผลผู้เรียนได้ สอดคล้องกับเนื้อหา ผู้เรียนและบริบทการเรียนการสอนมากขึ้น

อาจกล่าวได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น คือ การค้นหา ตรวจวิเคราะห์ หรือการจำแนกแยกแยะปัญหาหรือจุดอ่อนที่เกิดขึ้นกับสิ่งที่ศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูล ที่จะนำมาช่วยวางแผนการดำเนินงานแก้ปัญหาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

1.3 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

วิสกิน และ อัลชูลด์ (Witkin and Altschuld. 1995, pp. 14-15) ได้เสนอโมเดล การประเมินความต้องการจำเป็นที่เรียกว่า “three-phase model” โดยแบ่งขั้นตอนการประเมิน ความต้องการจำเป็น ออกเป็น 3 ระยะ

ระดับที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการก่อนการ ประเมิน ความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการ การกำหนดจุดหมาย หลักการ กำหนดขอบเขตหรือประเด็นของความต้องการจำเป็น การระบุข้อมูลที่มีอยู่ที่เกี่ยวข้องกับ ขอบเขต ของความต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการ ระดับความสามารถในการใช้ข้อมูล

ระดับที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บข้อมูลและ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังขั้นแรก การวิเคราะห์สาเหตุ ระดับที่ 1,2 และ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ระดับที่ 3 หลังการประเมิน (การนำไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะของการใช้ผลการ ประเมิน ความต้องการจำเป็น ได้แก่ การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังในทุกระดับที่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ การพิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหา การพัฒนาแผนปฏิบัติงานในการ แก้ไขปัญหา การประเมินความต้องการจำเป็น การเผยแพร่ผลที่ได้รับ

นันทวัน ขำสำราญ (2563:ออนไลน์) กล่าวว่า กระบวนการประเมินความต้องการ จำเป็น เป็นการดำเนินงานที่แปลงความต้องการที่เป็น เจตนารมณ์หรืออุดมคติให้เป็นความ ต้องการที่เป็นจริงโดยพิจารณาจากข้อมูล ข้อเท็จจริงที่รวบรวมจาก แหล่งข้อมูลและผู้เกี่ยวข้อง หลายฝ่าย นำมาเปรียบเทียบและทบทวนเพื่อหาแนวทางที่เป็นไปได้มากที่สุด ในการบรรลุความ ต้องการหรือการแก้ปัญหาที่ประสบ มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การบรรยายความต้องการจำเป็น การ รวบรวมข้อมูล การสรุปและทบทวนความต้องการจำเป็น

นันธิมา ศรีสุวรรณ (2550, น. 13) ขั้นตอนประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ คือ การกำหนดจุดประสงค์ ของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น การกำหนดวิธีการของการประเมินความต้องการจำเป็น การจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น การรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น และการใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

ทรงสิริ วิชิรานนท์ และ อรุณี อรุณเรือง (2559, น. 12)สรุปไว้ว่า ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย การกำหนดจุดประสงค์ของ การกำหนดขอบเขต การกำหนดวิธี การจัดเรียงลำดับ การรายงานผลการประเมิน และการใช้ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

อาจกล่าวได้ว่า ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น มีหลักสูตรอยู่ดังนี้ การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดขอบเขต การกำหนดวิธีการ การจัดเรียงลำดับ การรายงานผล และการใช้ผลการประเมิน

1.4 การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2558) กล่าวว่า การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการศึกษาวเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาจัด เรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดและมีความเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนาก่อน ภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรที่มี จำกัด

ในปัจจุบันการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้เทคนิคการจัดลำดับสำหรับข้อมูล แบบการตอบสนองคู่ ที่มีพื้นฐานแนวคิดของการนิยามความต้องการจำเป็นตามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) วิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสามารถกระทำได้

ทั้งนี้ ในการประเมินความต้องการจำเป็นกลุ่มวิธีที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างเป็นกลุ่มวิธี ที่นิยมใช้มากซึ่งมีการ รวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ ($I = \text{Importance}$) ของข้อความนั้น และมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อ รายการนั้นได้รับการตอบสนองหรือระดับสัมฤทธิ์ผล ($D = \text{Degree of Success}$) ที่เป็นอยู่ ณ ขณะนั้น เปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What Is” โดยสูตรในการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นแต่ละ วิธีมีรายละเอียด ดังนี้

1) วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดยหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และ ค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order of Difference Score

$$MDF = I - D$$

2) วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธีการเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการ จำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้

$$PNI = (I - D) \times I$$

3) วิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม โดย นางลักษณ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการที่หาค่าผลต่างของ (I - D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไปและให้ความหมาย เปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณ ค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพ ที่คาดหวัง

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

4) การวิเคราะห์แมทริกซ์ (Matrix Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตาราง เป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความคาดหวัง และสภาพปัจจุบันที่เกิดขึ้น จุดที่ใช้แบ่งอาจเป็น ค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง – ต่ำที่กำหนด หรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมเป็นจุดตัด (Cut – off Score)

การจัดเรียงลำดับความสำคัญ (setting priority) ของการประเมินความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนสุดท้ายในการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ (คมสร วงษ์รักษา.2540 อ้างอิงจาก Witkin, 1984) ทำให้ผู้ประเมินได้ทราบถึงปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วก่อนปัญหาอื่น ทำให้สามารถจัดการกับปัญหาได้อย่างมีลำดับความสำคัญ

อาจกล่าวได้ว่า การจัดเรียงลำดับของความจำเป็น เป็นขั้นตอนรองสุดท้ายก่อนการนำผลไปใช้แก้ปัญหาตาม โดยการจัดเรียงลำดับความสำคัญ จะวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในแต่ละประเด็น แล้วนำมาจัด เรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย

ความหมายและความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ความหมายของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังนี้

จิตชญา บาลโสง (2560, น. 12) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง บรรยากาศทางการเรียนรู้ที่มีส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการเรียนรู้ พัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งได้แก่ อาคาร สถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ เทคนิควิธีการ ทางสารสนเทศ และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ต่อผู้เรียนอย่างสูงสุด

กฤษมันต์ วัฒนารงค์ (2555 : ออนไลน์) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วย ส่งเสริมความคิด การแก้ปัญหา และจินตนาการ ให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีงามได้ โดยสภาพแวดล้อม แบ่งได้ 2 ประการ คือ สภาพแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม สามารถพบเห็นได้ด้วยสายตา หรือสัมผัสจับ ต้องได้ และสภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถรับรู้ได้ เป็นต้น

สถิตย์ จอมใส (2563 : ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมทางการ เรียน (Learning Environment) ไว้ว่า สภาพใดๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งทางอ้อมและ ทางตรงทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม สภาพแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม (Concrete Environmental) หรือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) ได้แก่ สภาพต่างๆ ที่มนุษย์ทำขึ้น เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ วัสดุ อุปกรณ์ หรือสื่อต่างๆ รวมทั้งสิ่งต่างๆ ที่อยู่ตาม ธรรมชาติ อันได้แก่ ต้นไม้ พืช ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ในสังคมสารสนเทศ สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ไม่ได้ จำกัดเพียงในห้องเรียน หากแต่เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ นวัตกรรมเทคโนโลยีจะมีบทบาทในการ ขยายขอบเขตของสภาพการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น และไม่จำกัดในเรื่องของเวลาและสถานที่

อรพัญญ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2545, ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมไว้ ว่า สภาพหรือสภาวะ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติหรืออาจเป็นสิ่งที่ถูกจัดทำ สร้างขึ้น อาจเป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้หรือเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถมองเห็นได้ อยู่ในห้องเรียน หรือนอกห้องเรียน ซึ่งมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน และได้ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า พฤติกรรมของผู้เรียนจะเป็นอย่างไรนั้นเกี่ยวข้อง หรือได้รับอิทธิพลจาก สภาพแวดล้อมเป็นส่วนใหญ่ การจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ที่เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียนจะ เป็นสิ่งที่พึงพอใจในการเรียนทำให้เกิดสมาธิและปัญญา

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538, น.70) อ้างถึงใน นันทภัต อัจฉริยะบุตร (2557, น. 10) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาว่า หมายถึง สิ่งที่มีชีวิต ไม่มีชีวิต และ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลสร้างขึ้น สิ่งมีชีวิตได้แก่ มนุษย์ สัตว์ พืช สิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่ อาคาร

สถานที่ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ส่วนสภาพการณ์ที่บุคคลสร้างขึ้น เช่น กฎ ระเบียบ บรรยายากาศ สังคมและวัฒนธรรม

เพสและเติร์น (สุมิตรรา ชิตามร. 2546, น.9; อ้างอิงจาก Pace; & Stern. 1965:26) ได้ให้ความหมายว่า สภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัย หมายถึง พฤติกรรม เหตุการณ์ สภาพการณ์ สิ่งเร้าต่าง ๆ แนวความคิดและลักษณะทางกายภาพที่เป็นสิ่งบังคับให้บุคคลที่อยู่ในมหาวิทยาลัยต้องปฏิบัติตาม เช่น ลักษณะของบริเวณอาคารสถานที่ สภาพเหตุการณ์ ความขัดแย้ง การประสานงาน แนวคิด ปรัชญา คุณธรรม พฤติกรรมกระทำตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่เสริมสร้างให้นิสิตนักศึกษาเกิดความต้องการในการพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถของตนเองได้

นันท์ภัส อัจฉริยบุตร (2557, น. 11) ได้กล่าว สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ภายในสถาบันทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต และเป็นสิ่งเร้าที่เสริมสร้างให้นักศึกษาเกิดความต้องการในการพัฒนาตนเอง โดยสิ่งเร้าดังกล่าวอาจเป็น วัตถุ บุคคล พฤติกรรม เหตุการณ์ และสิ่งต่างๆ ทัวไป ซึ่งมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่และการพัฒนาของนักศึกษาทุกด้าน

ปาจริย์ สิริปริญา (2558, น.9) ได้สรุปว่า สภาพแวดล้อม คือ สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น สิ่งแวดล้อมมีทั้งที่เป็นรูปธรรมคือมองเห็น จับต้องได้ และสิ่งแวดล้อมที่เป็นนามธรรมคือ ไม่สามารถมองเห็นและจับต้องได้ แต่เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริง

ประวีณา โภควณิช (2560, น. 23) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อม คือ องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาที่อยู่สภาพการเรียนรู้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอน ความสัมพันธ์กับเพื่อน รวมทั้งความเป็นระเบียบ ความสะอาดของอาคารสถานที่ การจัดอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานศึกษาที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งด้านกายภาพและด้านสังคม

ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการด้านหลักสูตร รวมถึงบรรยากาศทางการเรียนรู้ มีระบบสนับสนุนที่จัดสรรเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด พัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพผู้เรียน เป็นระบบที่รองรับความต้องการเรียนรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้เรียนทุกคนและสนับสนุนความสัมพันธ์กับมนุษย์ในทางที่เป็นประโยชน์ เพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นการรวมเอาโครงสร้าง เครื่องมือและสร้าง

แรงบันดาลใจให้ผู้เรียน เพื่อที่จะบรรลุความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งได้แก่ อาคาร สถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ วิธีการทางสารสนเทศ และการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับคนอื่น

ความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมเรียนรู้

สภาพแวดล้อมเป็นส่วนประกอบสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาและการสอนของอาจารย์เป็นอย่างมาก โดยสภาพแวดล้อมจะแปรผันตรงต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ กล่าวคือ สิ่งแวดล้อมดีประสิทธิภาพการเรียนรู้ก็จะดีขึ้นตาม

วิชิต เทพประสิทธิ์ (2549 : ออนไลน์) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับวัย และระดับของผู้เรียน เป็นสิ่งที่สนับสนุนทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเรียน และเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 70) กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนว่า การที่โรงเรียนจะจัดการศึกษาได้ดี เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือ การที่ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในสิทธิที่เด็กพึงจะได้รับ เพราะหากบุคลากรที่เกี่ยวข้องตระหนักในสิทธิและประโยชน์สูงสุดที่เด็กจะได้รับแล้ว การดำเนินการทุกอย่างในโรงเรียนจะเป็นไปเพื่อพัฒนาเด็ก และเอื้อประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กเต็มตามศักยภาพ ทั้งการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่สะอาดร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย สภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทุกคนมีความเอื้ออาทร เห็นอกเห็นใจและพยายามปรับตัวเข้าหากัน หาแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม เกิดประโยชน์กันทุกฝ่าย การจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ตนเอง วางแผน ออกแบบการเรียนรู้ของตนเอง ร่วมกิจกรรม ร่วมประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง และหาแนวทางปรับปรุงตนเองให้พัฒนาเต็มศักยภาพ การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัด และการที่โรงเรียนหาแนวทางที่เหมาะสมจัดทำโครงการรองรับตอบสนองความต้องการ และแก้ปัญหาของเด็กได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการในด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. พัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งใน ด้านสภาพแวดล้อมทั่วไป ให้สะอาดร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่ มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน
2. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งที่จะศึกษาหาความรู้ โดยปรับปรุงห้องสมุด ห้องปฏิบัติการเรียนในวิชาต่างๆ ให้มีความสมบูรณ์ พร้อมทั้งจะใช้ทั้งภายในสถานศึกษา และให้

บุคลากรภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ ธเนศ ขำเกิด (2563 : ออนไลน์) ที่กล่าวว่าโรงเรียนซึ่งมีบรรยากาศที่ดี จะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจภูมิใจ อบอุนใจ สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของ และอยากมาโรงเรียน โรงเรียนที่มีบรรยากาศดี จะทำให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่ และมีความสุข

อรพณัฐ ประสิทธิรัตน์ (2545:ออนไลน์) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ดังนี้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น ห้องเรียนมีความสะดวกสบาย มีอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วน ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน ผู้สอนก็มีความสุขในการสอน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่น สะดวกรวดเร็ว ตามแผนที่วางไว้

1. สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สนับสนุนการเรียนรู้หลายด้าน เช่น ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกประทับใจ เป็นตัวกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสนใจเกิดแรงจูงใจในการเรียน เปลี่ยนเจตคติไปในทางที่ดี มีความพึงพอใจในการเรียน ช่วยให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนก็คือความรู้สึกที่เกิดจากตัวผู้เรียน ความรู้สึกพึงพอใจ สนใจ อยากเรียน อยากรู้ ซึ่งจะเป็นตัวการนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านกายภาพ จิตภาพ และทางด้านสังคมภาพแล้ว จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกดังกล่าวได้

2. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ช่วยจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน ประสบการณ์ การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม

3. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นมิตร มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เหล่านี้จะค่อย ๆแทรกซึมเข้าไปในความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน จนในที่สุดก็จะแสดงออกในลักษณะของบุคลิกภาพ ตลอดจนค่านิยมของผู้เรียน

4. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ช่วยในการควบคุมชั้นเรียน ให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นตัวกำหนดอาณาเขตของการเรียน ทำให้มีบรรยากาศที่แตกต่างไปจากกิจกรรมอื่น

5. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้เป็นแหล่งทรัพยากรทางการเรียน หลายแห่งเห็นความสำคัญของมุมวิชาการ มุมสื่อการสอน ทำให้นักเรียนและผู้สอนสามารถใช้เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลาที่ต้องการ เป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้จะช่วยพัฒนาความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน และเป็นการสร้างนิสัยใฝ่รู้ไม่ยึดติดอยู่กับผู้สอน

6. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ดีจะทำให้บรรยากาศในการเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในสภาพแวดล้อมที่สะดวกสบาย จะช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้ อย่างตั้งใจและมีสมาธิ

7. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน การจัดสถานที่ให้สามารถง่ายต่อการโยกย้าย ทำให้ผู้สอนไปถึงตัวผู้เรียนได้สะดวก ทำให้ผู้สอนได้ใกล้ชิดผู้เรียนมากขึ้น

8. สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะช่วยลดความเมื่อยล้า ทางด้านสรีระของผู้เรียน เช่นการจัดโต๊ะหรือเก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะ การให้แสงส่องสว่างที่เหมาะสม

ทรรศนีย์ วราห์คำ (2554, น. 17) ได้ให้ความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนไว้ว่าคือความมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครู และนักเรียน รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาเพราะนักเรียนได้รับการเรียนการสอนตามธรรมชาติ ได้ฝึกปฏิบัติจริง ดังนั้นสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน และช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบและประสบผลสำเร็จในการศึกษา

จิตชนา บาลโสง (2560, น. 13-14) ได้สรุปไว้ว่า สภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งสถาบันการศึกษาต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากมีส่วนช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ในหลากหลายด้าน โดยทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน เกิดความพึงพอใจต่อการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนมีประสิทธิภาพ ช่วยหล่อหลอมพฤติกรรมหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทิศทางที่พึงประสงค์ ซึ่งหากสภาพแวดล้อมดีทำให้มีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิตในทุกทิศทางที่ดีเช่นกันเพราะสภาพแวดล้อมเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับการศึกษาที่สถาบันการศึกษาต้องจัดให้เกื้อกูลต่อกัน เพื่อสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ นำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ประวีณา โภควณิช (2559, น. 25) ได้กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ดีจะช่วยเสริมสร้างความเจริญงอกงามทาง จิตใจ ร่างกาย สติปัญญาและสังคมของผู้เรียน ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความจงรักภักดีและความภาคภูมิใจต่อสถาบันด้วยเช่นกัน

อโนชา สิมพา (2553, น. 12) ได้ให้แนวคิดและความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมว่าสภาพแวดล้อมมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทุกด้านของนักศึกษา สภาพแวดล้อมที่ดีจะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ความสะดวก และการพัฒนาทั้งทางสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความคิด อุดมการณ์ บุคลิกภาพ และมีความรับผิดชอบ ส่งผลให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับทองคุณ หงษ์พันธุ์ (2540, น. 35) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่ามีอิทธิพลต่อการพัฒนา ของผู้เรียน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ เนื่องจากพฤติกรรมของคนจะปรับเปลี่ยนได้ในสภาพแวดล้อมอันเหมาะสม ดังนั้นสภาพแวดล้อมจึงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ต่อพัฒนาการ สติปัญญา เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียน ผลต่อสุขภาพจิตทำให้ผู้เรียนมีความสุข ร่าเริง สนุกสนาน ส่งเสริมพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความมีวินัย ความรับผิดชอบ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้ผู้เรียนอยู่ร่วมกับผู้อื่น และเรียนอยู่อย่างมีความสุข

จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน อาจจะสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญที่จะมีส่วนช่วยส่งเสริมให้ประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ของนักศึกษาดีขึ้น เนื่องจากการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้ นักศึกษามีสมาธิและสนใจในการเรียนมากขึ้น เข้าใจในเนื้อหามากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนจะดีขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ยังช่วยสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา ทั้งยังช่วยหล่อหลอมให้ผู้เรียน มีพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นบัณฑิตที่พร้อมปฏิบัติงาน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นมุ่งที่จะพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญ แนวคิดวิธีการปฏิบัติเฉพาะสาขา เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนสภาพในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นการเพิ่มพูนศักยภาพและมาตรฐานการทำงานของบุคคลให้มีประสิทธิภาพ (วันวิสาข์ แก้วสมบุญ.2558: ออนไลน์) โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนในแต่ละศาสตร์ ย่อมจะส่งผลให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ (learning theory)

การเรียนรู้คือการเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัดรวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน (2552 : ออนไลน์)

อัจฉรา วัฒนานรงค์ (2551, น. 35) อธิบายไว้ว่า เมื่อบุคคลหรือผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วนั้น จะสามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางความรู้ ความเข้าใจ ความคิด (Cognitive Domain) หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระใหม่ ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้มากยิ่งขึ้น และเกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบสมอง

2. การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติ ค่านิยม (Affective Domain) หมายถึง เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความรู้สึก จิตใจ ความเชื่อ และความสนใจ เป็นต้น

3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านความชำนาญ (Psychomotor Domain) หมายถึง การที่บุคคลเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านความคิดความเข้าใจ และความรู้สึก ทศนคติ ค่านิยม ความสนใจแล้ว นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ ไปทำให้เกิดทักษะความชำนาญมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ พันศักดิ์ พลสารัมย์ (2546, น. 8 - 15) กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ไว้ 2 กลุ่ม คือ

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม เป็นพฤติกรรมที่มนุษย์เกิดการเรียนรู้โดยอาศัยกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ทฤษฎีย่อย ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง และ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวคิดกลุ่มเน้นความสำคัญทางการคิด โดยมีความเชื่อว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่มากกว่าผลของการเชื่อมโยง สิ่งเร้าและการตอบสนอง ซึ่งการเรียนรู้จะอธิบายได้ดีที่สุดหากเราเข้าใจกระบวนการภายใน ซึ่งถือเป็นตัวกลางระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง

จิตชญา บาลโอง (2560, น. 16) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ของบุคคลเป็นลักษณะเฉพาะตัว ที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมองกับสภาพแวดล้อม ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ ทำให้ต้องตระหนักมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นสถาบันการศึกษาต้องสร้างสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้นิสิตเกิดความรู้สึกอยากรู้ อยากเรียน มีแรงจูงใจในบรรยากาศที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงความรู้ ความสามารถได้มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ธนกร หวังพิพฒน์วงศ์ (2549, น. 37-43) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นพฤติกรรม โดยจะเน้นที่ผลลัพธ์และประสิทธิภาพของผู้เรียน โดยเชื่อว่าผู้เรียนจะมีพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อการกระตุ้นหรือสิ่งเร้าในกระบวนการเรียนรู้ และหากมีการจัดสภาพแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนได้รับการเปลี่ยนแปลงความรู้ความสามารถได้มากยิ่งขึ้น

2. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ โดยทฤษฎีนี้จะเน้นไปที่ความคิดและจิตใจของผู้เรียน โดยเชื่อว่าความรู้ไม่สามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งสู่อีกบุคคลหนึ่งได้ แต่เกิดจากการที่ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ที่มีอยู่ หรือจากสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตนเอง

ทั้งนี้ อาจจะสรุปได้ว่า การเรียนรู้เป็นคุณลักษณะส่วนบุคคล ของแต่ละคน ซึ่งเป็นกลไกของมนุษย์ในการผสมผสานความรู้ใหม่และความรู้เดิม ทำให้คนมีความชำนาญส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ที่เกิดจากสิ่งเร้าจากทั้งภายในและภายนอก

2. ทฤษฎีการประเมินสภาพแวดล้อม

จิตชญา บาลโส (2560, น. 18) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินสภาพแวดล้อม สถาบันอุดมศึกษามีหลากหลายทฤษฎีให้เลือกใช้ในการประเมิน แต่สภาพพื้นฐานของสถาบันการศึกษานั้น ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา เพื่อประเมินความเห็นหรือความรู้สึกที่มีต่อสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ปรับปรุงให้มีความพร้อมและเหมาะสมกับความต้องการของนิสิต ตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ นันทนภัส อัจฉริยะบุตร (2557, น. 14-15) ได้สรุปเกี่ยวกับทฤษฎีสภาพแวดล้อม ไว้ว่า มีหลายแนวคิดได้แก่ แนวคิดเรื่องการประเมินสภาพแวดล้อมในสถาบัน ซึ่งมีวิธีการประเมินที่แตกต่างกันแล้วแต่เป้าหมายที่ประเมิน เช่นการประเมินสภาพแวดล้อมด้านมนุษยวิทยา การประเมินโดยแบ่งตามลักษณะทั่วไปการประเมินด้านประชากรศาสตร์ นิเวศวิทยา และลักษณะที่เกี่ยวกับสถาบันการศึกษา เป็นต้น การศึกษาและประเมินสภาพแวดล้อมของสถาบันควรคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อนักศึกษาเป็นสำคัญ เพราะนักศึกษาเป็นผู้ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยโดยตรง

การศึกษาสภาพแวดล้อมในสถาบันการศึกษาของประเทศไทย อรรถณพ คุณพันธ์ (2521, น. 61) ได้สร้างแบบสำรวจจำแนกสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยโดยอาศัยแบบสำรวจที่เที่ยงตรงตามทฤษฎี (Construct Validity) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่น

(Reliability) อยู่ในเกณฑ์สูง เพื่อใช้สำหรับเป็นเครื่องมือมาตรฐานในการประเมินผลสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย และได้ตั้งเป็นแนวทางไว้ 5 ประการ คือ

แนวทางที่ 1 มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดี ก็ต่อเมื่อนิสิตนักศึกษาที่เป็นสมาชิกนั้นมีความรู้สึกภูมิใจ มีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัย

แนวทางที่ 2 มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดี ต้องมีบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี เป็นส่วนหนึ่ง ในการเอื้ออำนวยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

แนวทางที่ 3 มหาวิทยาลัยที่ดี จะต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งในด้านวิชาการ สันทนาการ กีฬา ศิลปวัฒนธรรม และความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มเพื่อน คือ เป็นผู้รู้รอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้งในบทบาทของผู้นำและผู้ตามที่ดี

แนวทางที่ 4 มหาวิทยาลัยที่ดี จะต้องมีการบริหารงานที่ดี คือ นิสิตนักศึกษาเคารพกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย ผู้บริหารยินดีให้คำปรึกษาแนะนำ และเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารมหาวิทยาลัย

แนวทางที่ 5 มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ดี จะต้องมีการอาคารสถานที่ที่ดีทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพเพียงพอต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา เพราะอาคารสถานที่มีความสำคัญทางกายภาพที่จะช่วยผลักดันให้เรียนการสอนสัมฤทธิ์ผล

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินสภาพแวดล้อม อาจสรุปได้ว่าแนวคิดเรื่องการประเมินสภาพแวดล้อม ขึ้นอยู่กับเป้าหมายในการประเมิน เช่นการประเมินด้านกายภาพ หรือด้านสังคม การประเมินดังกล่าวต้องคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญซึ่งในที่นี้ก็คือ นักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และประชาชนโดยรอบมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบของสภาพแวดล้อม

เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช (2559, น. 221) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมให้เกิดบรรยากาศทางการเรียนรู้โดยสนับสนุนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สถานศึกษาต้องตระหนักถึงและให้ความสำคัญเช่นกัน องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อาจหมายรวมถึง ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องทำวิจัย ความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี ความพร้อมด้านการให้บริการ อุปกรณ์การเรียน สำนักหอสมุด หนังสือ ตำรา สื่อสิ่งพิมพ์ วารสาร ฐานข้อมูลทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับทุกศาสตร์ เพื่อการสืบค้น แหล่งเรียนรู้การบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ wifi และอื่น

ๆ รวมทั้งการบำรุงรักษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมถึงต้องมีสภาพแวดล้อมด้านนามธรรมที่เหมาะสมต่อการสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ได้กำหนดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรโดยให้ทุกหลักสูตรจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้เพียงพอและเหมาะสม เกิดการเรียนรู้ได้อย่างง่ายและรวดเร็ว โดยถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้องสนับสนุนทุกสถาบันการศึกษา

1. ด้านหลักสูตร

จรรยา ทองหอม (2557, น.5) การออกแบบหลักสูตรเป็นการวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์ของ หลักสูตร ประกอบด้วย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ จุดมุ่งหมาย การจัดกิจกรรมระหว่างเรียน และการวัดผลประเมินผล แนวโน้มการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรในอนาคตเป็นเรื่องของการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับ กระแส การเปลี่ยนแปลงของโลกในด้าน เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ให้ ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ทักษะเฉพาะด้านและสติปัญญาที่จะสามารถแสวงหา แหล่งข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล หาความรู้ใหม่และต่อยอดองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถปรับตัวให้รู้เท่าทันกับ ข่าวสารภายใต้บริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีที่รวดเร็วจะช่วยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาไปสู่ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

นับได้ว่าหลักสูตรเป็นแกนหลักของการเรียนการสอน และพัฒนาทักษะของผู้เรียน หากสถานศึกษามีหลักสูตร ที่มีความทันสมัย สามารถพัฒนาบัณฑิต ให้มีทักษะ soft skill ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม โดยลักษณะของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 จะเป็นหลักสูตรที่เน้นคุณลักษณะเชิงวิพากษ์ (critical attributes) เชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary) ยึดโครงงานเป็นฐาน (project-based) และขับเคลื่อนด้วยการวิจัย (research-driven) เชื่อมโยงท้องถิ่นชุมชนเข้ากับภาค ประเทศ และโลก ในบางโอกาสนักเรียนสามารถร่วมมือ (collaboration) กับโครงงานต่าง ๆ ได้ทั่วโลก เป็นหลักสูตรที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง พหุปัญญา เทคโนโลยีและมัลติมีเดีย ความรู้พื้นฐานเชิงพหุสำหรับศตวรรษที่ 21 และการประเมินผลตามสภาพจริง รวมทั้งการเรียนรู้จากการให้บริการ (service) ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

วิบูลย์ (2558:ออนไลน์) ได้กล่าวว่าหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้น ควร เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมคนออกไปทำงานที่ใช้ความรู้และเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ (Learning person) ไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดใด แม้จะเป็นชานาหรือเกษตรกรก็ต้องเป็นคนที่พร้อมเรียนรู้ และเป็นคนงานที่ใช้ความรู้ เป็นหลักสูตรที่ทำทนายผู้เรียน ไม่นั่งหรือยึดตำราเป็นตัวขับเคลื่อนเช่น ในอดีต

2. ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา

กุลยา ก่อสุวรรณ (2553, น. 100) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญและความ จำเป็น ของการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในสถานศึกษาว่า สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ซึ่ง สิ่งแวดล้อมนี้ อาจช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนให้ความสนใจ รับรู้และเรียนรู้ได้เพิ่มมากขึ้น หรือทำให้ผู้เรียนเบื่อ ไม่อยากเรียนได้ สิ่งแวดล้อม ดังกล่าว ได้แก่ สถานที่เรียน หากผู้เรียนนั่งแถว หน้าของห้องเรียน ผู้เรียนย่อมจดจ่อกับสิ่งที่ผู้สอนสอนได้มากกว่า ผู้เรียนที่นั่งแถวหลัง อีกทั้ง บรรยากาศของห้องเรียน หากห้องเรียนสงบ ไม่วุ่นวาย ผู้เรียนจะสนใจการเรียน มากกว่าห้องที่มี เสียงดังเกินไปหรือยุ่งเหยิงไม่เป็นระเบียบ แสงและกลิ่น ก็เป็นปัจจัยสำคัญ อีกประการหนึ่ง เมื่อผู้เรียนต้องอ่านหนังสือแต่แสงไม่เหมาะสมเพียงพอ ผู้เรียนจะต้องเพ่งสายตามากเกินไป ผู้เรียนก็จะอ่านได้ไม่นานและยังส่งผลต่อสุขภาพดวงตาในระยะยาวอีกเช่นกัน อุณหภูมิ หาก ห้องเรียนมีอากาศร้อนหรือหนาวมากเกินไป ผู้เรียนจะไม่สบายตัวทำให้ผู้เรียนไม่สามารถจดจ่อกับสิ่งที่ผู้สอนสอนได้

กรมวิชาการ (2556, น. 17) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในโรงเรียนว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนา ประชาชนคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ คุณธรรม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีจริยธรรมและวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข และตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนด นโยบายการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่ สอง (พ.ศ. 2552-2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทย ได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สถาบันการศึกษาทุกแห่งได้จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ อย่างมีความสุข รู้จัก แสวงหาความรู้ได้ ทุก เวลา ทุก สถานที่ ได้ เรียนรู้จากสื่อ เทคโนโลยี จากแหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา

ณัฐภค อุทโท (2558, น. 35) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสำคัญและความจำเป็น ในโรงเรียนว่าการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนมีผลต่อความรู้สึก ของครู นักเรียน นักศึกษา รวมทั้งคนอื่น ๆ ที่มีต่อโรงเรียน ลักษณะภูมิทัศน์ของอาคารสถานที่ อาคารเรียน ถูกสุขลักษณะ ห้องเรียนอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน บริเวณโรงเรียน มีความปลอดภัย การเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ทำให้เข้าใจพื้นฐานความเป็นมนุษย์ สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาเกิดความสัมพันธ์เกื้อกูลต่อกัน ช่วยส่งเสริม ให้ผู้เรียนสนใจและเรียนรู้ได้มากขึ้น ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ผู้เรียน มีความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรมและมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2556:ออนไลน์)ปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวไกลส่งผลให้สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัยมากขึ้น ครูยุคใหม่จึงต้องรู้จักใช้ยุทธวิธีที่หลากหลายเป็นตัวอย่างสำคัญในกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างสีสันดึงดูดใจเปิดโลกการเรียนรู้ที่กว้างไกลให้กับผู้เรียนด้วยสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่และต้องคำนึงว่าจะนำมาใช้อย่างไรให้เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศหรือการติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ทั่วทุกมุมโลกในเวลาอันรวดเร็ว

ในการจัดการเรียนการสอนยุคใหม่นั้น นอกจากครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของแนวคิดหลักแห่งวิชาชีพครูและเนื้อหาสาระวิชาที่สอนแล้วยังจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเครื่องมือที่จะใช้แสวงหาความรู้เพื่อช่วยเติมเต็มความรู้ให้กับผู้เรียนเกิดทักษะเฉพาะด้าน ความรู้ความสามารถ สร้างสรรค์ประสบการณ์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แยกแยะและแก้ปัญหาได้ อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนทุกคน ดังนั้นสื่อการเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นสื่อบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิควิธีการล้วนเป็นสื่อกลางที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ได้ง่ายและรวดเร็ว จึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งที่จะนำความต้องการของครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และที่สำคัญคือครูผู้สอนต้องรู้จักเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ที่จะนำไปใช้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปัจจุบันมีสื่อการเรียนการสอนรูปแบบสมัยใหม่มากมายให้เลือกใช้ ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกสื่อการเรียนการสอนที่ดีมีคุณภาพ เช่น สื่อการเรียนการสอนที่มีความสัมพันธ์ตรงตามวัตถุประสงค์กับเรื่องที่สอน เนื้อหาถูกต้อง ทันสมัยเป็นปัจจุบัน น่าสนใจ

และส่งผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหา นั้น ๆ ได้ดีเป็นไปตามลำดับขั้นตอน เหมาะสมกับช่วงวัย ระดับชั้นปี ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นสื่อที่มีคุณภาพ สะดวกไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป หรือหากผลิตสื่อการเรียนการสอนเองควรคุ้มกับเวลา และการลงทุน เป็นต้น สำหรับสื่อการเรียนรู้ที่มีบทบาทในแวดวงการศึกษาในสังคมยุคข้อมูลสารสนเทศข่าวสารที่น่าสนใจ เช่น สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือ CAI (Computer Assisted Instruction) เป็นการนำคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นลักษณะรูปแบบการนำเสนอที่มีทั้งตัวหนังสือ ภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวเพื่อดึงดูดให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเรียนรู้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งมีการแสดงผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบทันทีด้วยข้อมูลย้อนกลับ บางครั้งอาจเรียกว่า "บทเรียนสำเร็จรูป" แต่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นตัวกลางแทนสิ่งพิมพ์หรือสื่อประเภทอื่น

บทเรียนออนไลน์ หรือ E-Learning จึงเป็นบทเรียนแห่งการเรียนรู้ที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระของรายวิชาผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วย CD-ROM การเรียนการสอนบนเว็บ (Web-Based Learning) การเรียนออนไลน์ (On-line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม การเรียนด้วยวิดีโอผ่านออนไลน์ เป็นต้น เป็นการเรียนรู้ด้วยตัวเองที่ผู้เรียนอาจเลือกเรียนได้ตามความสามารถและความสนใจ เป็นวิธีการที่ผู้สอน ผู้เรียน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนสามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระวังกันไว้เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนปกติโดยอาศัยการติดต่อสื่อสารในรูปแบบของ อีเมลล์ เว็บบอร์ด ชอว์แชท หรือห้องเรียนออนไลน์ เช่น google classroom , zoom meeting

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Book (Electronic Book) เป็นหนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติมักจะเป็นแฟ้มข้อมูลที่สามารถเข้าไปศึกษาเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบ off line และระบบ online เป็นสื่อที่สามารถแทรกภาพประกอบ รวมถึงเสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ และที่สำคัญคือ E-Book สามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา ซึ่งหนังสือหรือสื่อสิ่งพิมพ์ไม่สามารถทำการปรับปรุงได้อย่างง่ายดาย

เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับพกพา หรือ Tablet PC ปัจจุบันมีหลายประเทศได้นำมาใช้ในแวดวงการศึกษาโดยให้นักเรียนใช้แทนหนังสือในรูปแบบเดิมมากขึ้น เพราะเห็นว่า Tablet PC สามารถช่วยประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดทำจัดพิมพ์หนังสือเรียนได้ Tablet PC สามารถบรรจุหนังสือเรียนอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกเก็บไว้ในรูปไฟล์ดิจิทัลได้เป็นจำนวนมาก โดยผู้อ่านสามารถเลือกเล่มไหนขึ้นมาอ่านก่อนก็ได้ หรือจะอ่านเวลาไหนก็ได้ อีกทั้งผู้เขียนยังสามารถแก้ไข

เพิ่มเติมเนื้อหาได้ตลอดเวลา และที่สำคัญ Tablet PC สามารถเชื่อมโยงให้ผู้สอนและผู้เรียนติดต่อสื่อสารกันผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลา ช่วยทำให้ลดข้อจำกัดเรื่องสถานที่ในการเรียนการสอนหมดไป

กระดานอัจฉริยะ หรือ Interactive Board เป็นกระดานระบบสัมผัสที่มีหน้าจอนขนาดใหญ่ ทำหน้าที่เป็นหน้าจอ projector คอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถควบคุมโดยการสัมผัสหรือเขียนบนหน้าจอโดยตรงได้เลย และไม่จำเป็นต้องใช้เมาส์หรือคีย์บอร์ด อีกทั้งยังสามารถส่งพิมพ์ บันทึกข้อมูลลงระบบคอมพิวเตอร์ หรือส่งข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต cloud ซึ่งได้นำมาใช้ในโรงเรียน แทนกระดานไวท์บอร์ดแบบเดิม กระดานอัจฉริยะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีประโยชน์มากสำหรับโลกของการศึกษาในปัจจุบัน และอนาคต

ในยุคแห่งโลกการสื่อสารที่ไร้พรมแดนแบบนี้ต้องยอมรับว่า การมีสื่อการเรียนรู้รูปแบบที่ทันสมัยได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในแวดวงการศึกษา เป็นสื่อมีชีวิตที่สามารถดึงดูดให้ผู้เรียนสนใจใฝ่เรียนรู้ที่จะนำไปสู่การเปิดโลกการเรียนรู้ที่กว้างไกล อย่างไรก็ตาม แม้สื่อในรูปแบบใหม่เหล่านี้จะมีประโยชน์ที่จะช่วยเติมเต็มความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการเรียนรู้ต่อผู้เรียน แต่ครูผู้สอนก็ยังคงมีความสำคัญในการชี้แนะทางที่ถูกต้องเหมาะสมและต้องเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ที่จะเกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

สื่ออุปกรณ์เป็นตัวช่วยให้บรรยากาศเป็นกันเองมากขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนสนใจ และเข้าใจในบทเรียนได้ดี และส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สถาบันการศึกษาควรจัดให้มีอุปกรณ์ที่มีความทันสมัย เพราะจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีที่สุด (กิดานันท์ มะลิทอง.2540:89)

เทคโนโลยีในบริบทที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา เกี่ยวข้องกับเครื่องมือและเทคนิควิธีการที่มีความสัมพันธ์กับซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ ซึ่งปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้ให้เกิดการกระตือรือร้นการสืบค้นข้อมูล สนใจสำรวจ ค้นหา และแสวงหาแนวทางในการแก้ไขการเรียนรู้ ตลอดจนปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนมาเป็นผู้คอยชี้แนะแนวทางแก่ผู้เรียนด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2546:6)

การให้บริการคอมพิวเตอร์ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับการศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งผู้เรียนต้องการให้จัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและเห็นว่าควรปรับเวลาการให้บริการให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนที่สำคัญควรให้บริการนอกเวลา ราชการเพิ่มเติม เนื่องจากเวลาทำการปกตินั้น ผู้เรียนต้องศึกษารายวิชาในห้องเรียนทำให้ไม่สามารถใช้บริการในช่วงเวลาดังกล่าวได้ นอกจากนั้น ควรเพิ่มโปรแกรมการใช้งานให้มีความ

หลากหลาย ทันสมัย และปรับระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ให้มีความรวดเร็วมากขึ้นด้วย

การให้บริการโสตทัศนศึกษา โดยส่วนใหญ่ ผู้เรียนจะใช้บริการในส่วนงานนี้สำหรับประกอบการเรียน เช่น การนำเสนอผลงาน การสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ หรือ การทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่า การใช้บริการในส่วนงานนี้มีข้อจำกัดมาก เช่น ไม่สามารถขอเข้าไปใช้นอกสถานที่ได้ หรือมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ของผู้เรียน

4. ด้านการให้ความช่วยเหลือ และการบริการข้อมูลข่าวสาร

กระทรวงศึกษาธิการ (2553:ออนไลน์) ได้ให้ความสำคัญ ของการให้บริการทางการศึกษาเป็นในลักษณะของการส่งเสริมและสนับสนุนนี้จึงมีส่วนช่วยผู้เรียนที่ด้อยโอกาสหรือขาดความพร้อม สามารถเข้าถึงช่องทางของการศึกษาได้เท่าเทียมกับผู้เรียนรายอื่น และเมื่อผู้เรียนไม่มีอุปสรรคในการเรียน และสามารถศึกษาเล่าเรียนได้จึงทำให้ไม่ต้องพักการศึกษาและสามารถสำเร็จการศึกษาได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดของหลักสูตร ซึ่งนอกจากจะเป็นโอกาสให้แก่ผู้เรียนในการเลือกดำเนินชีวิตของตน ไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นผลดีต่อภาครัฐที่ไม่ต้องแบกรับภาระในการจัดระบบประมาณหรือค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา และสามารถนำงบประมาณในจำนวนนี้ไปพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ เพราะฉะนั้น การให้บริการทางการศึกษาจึงถือว่า มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการให้ความรู้ทางการด้านวิชาการด้วยเช่นกัน

ด้วยเหตุข้างต้น สถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการให้บริการทางการศึกษาในลำดับต้นๆ ไม่ควรละเลยหรือมองข้าม แต่กลับ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนนโยบายในการบริหาร โดยเฉพาะการให้บริการทางการศึกษานั้น จึงจำเป็นที่ผู้บริหารต้องมีการวางแผนหรือเตรียมพร้อมทั้งในเรื่องบุคลากร เครื่องมือ/อุปกรณ์ และสิ่งสำคัญคือ ต้องศึกษาถึงความประสงค์ของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกันทั้งในระดับการศึกษา ลักษณะของหลักสูตรหรือสาขาวิชา อาจทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่แตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตามผู้เขียนในฐานะที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการให้บริการแก่นักศึกษามีความเห็นว่า โดยทั่วไปแล้วผู้เรียนโดยส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานจัดบริการในเรื่องต่างๆ ให้มีความสอดคล้องและเพียงพอกับความต้องการ ขณะเดียวกันประสิทธิภาพในการให้บริการไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่มีความต้องการในระดับมาก อาทิ เช่น

การให้บริการทางการศึกษา สำหรับการให้บริการประเภทนี้ เป็นการให้บริการที่ไม่มีตัวตน แต่มีลักษณะของการบริการแก่ผู้เรียนในเรื่องของการให้คำแนะนำ ชี้แจง หรือการขอเอกสารต่างๆ ซึ่งความต้องการของผู้เรียนมีความแตกต่างจาก 3 ประเภทที่กล่าวมา คือ ต้องช่วยให้คำแนะนำหรือคำชี้แจงเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียน เช่น การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเอกบังคับหรือวิชาเอกเลือกของหลักสูตร ลงทะเบียนตามแผนการเรียน ช่วงระยะเวลาเวลาของการลงทะเบียนของนักศึกษาแต่ละชั้นปี การตรวจสอบปฏิทินการศึกษา การติดต่อขอรับทุนจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย การขอเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือรับรองการเป็นนักศึกษา การขอคำอธิบายรายวิชา หนังสือรับรองผลการเรียน หนังสือจากหน่วยงานเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการเรียน หรือวิทยานิพนธ์ การขอใช้บริการรักษาพยาบาล การขอคำแนะนำเรื่องอื่น ๆ เช่น การพัฒนาการศึกษา การเปลี่ยนแผนการเรียน เป็นต้น รวมถึงต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารหรือข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ โดยใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์อื่นนอกเหนือจากกระดานบอร์ด เช่น อินเทอร์เน็ต เพราะทำให้ผู้เรียนได้รับข่าวสารที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

การให้ผู้เรียนได้รับความรู้เพียงอย่างเดียว แต่คาดหวังว่าจะได้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าและเป็นกำลังสำคัญของประเทศเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ฉันใด การให้บริการทางการศึกษาที่ไม่ถูกต้องและมีความเหมาะสมและมีปริมาณที่ไม่เพียงพอ ก็ไม่สามารถส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาได้อย่างสมบูรณ์พร้อม ฉะนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาตั้งแต่ระดับสูง ระดับกลาง หรือแม้กระทั่งผู้ปฏิบัติงานจึงควรหันกลับมาพิจารณาว่า ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการทางการศึกษาแก่ผู้เรียน ในปัจจุบันมากนักน้อยเพียงใด

ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Skills)

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลให้โลกของเราในปัจจุบันดูแคบลง นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้จากทุกที่ที่มีอินเทอร์เน็ตเข้าถึง ซึ่งเป็นสิ่งที่สวนทางกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ลดน้อยลง มีช่องว่างระหว่างกันเพิ่มมากขึ้น คนส่วนใหญ่มักใช้เวลาหลายชั่วโมงต่อวันคุยกับเฟสบุ๊คอยู่หน้าจอ เครื่องมือสื่อสารเป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้หลาย ๆ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตหลายอย่างหายไป จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต และต้องเรียนรู้ทักษะใหม่เพื่อความอยู่รอดในสังคม ดังนั้น นักศึกษาในยุคนี้มีความเป็น เลิศในเนื้อหา (สาระของการเรียนรู้หลัก) ไม่เพียงพออีกต่อไปแล้ว ในยุคที่มีความรู้และข้อมูลข่าวสาร เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นักศึกษาต้องมีทั้งความรู้ใน

เนื้อหาและทักษะที่จะประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยน คิววิเคราะห์ ความรู้เหล่านั้นให้เข้ากับ จุดมุ่งหมายที่ประโยชน์และมีความสร้างสรรค์รวมถึงเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตาม เนื้อหาและ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

การพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน กระบวนทัศน์เปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ และเปลี่ยนวิธีการพัฒนา

การพัฒนานักศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้นักศึกษามี ทักษะ (Skill) ในการดำรงชีวิตและการทำงานงานในอนาคต ถือเป็นความท้าทายที่สุดต่อการ เปลี่ยนแปลง ของกระแสสังคมโลก ที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารแบบไร้ขีดจำกัด และช่องทาง Social Network ที่ทำให้ คนเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา จึงเป็นความท้าทายในการพัฒนา นักศึกษาในยุคนี้ ที่จะต้องเตรียมความพร้อมด้านทักษะ และคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับยุค ปัจจุบันที่มีความต้องการ คุณลักษณะของบัณฑิตที่ เด่นชัดและสูงกว่าในอดีต สมรรถนะในตนเอง ของบัณฑิตจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในโลกอนาคต

ในปัจจุบันสังคมไทยอยู่ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การไหลเวียนของ ข้อมูลข่าวสาร ทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อและรูปแบบการดำเนินชีวิต ของคนในสังคม การพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะตามที่ สังคมต้องการและเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพราะฉะนั้นการพัฒนานักศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง การพัฒนานักศึกษาให้มีความ สมบูรณ์พร้อมทั้งความรู้ด้านวิชาการวิชาชีพ หรือวิชาชีพชีวิตและสามารถ อยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุขได้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st-Century Skill) โดย World Economic Forum (WEF) ได้แบ่งออกเป็น 16 ทักษะ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 หมวด กระบวนการที่ใช้ในการสร้าง ทักษะเหล่านี้ไม่สามารถสร้างได้ จากกระบวนการที่ใช้ในห้องเรียนแบบเดิม ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย

1. ทักษะพื้นฐาน (Foundational Literacies) ที่จำเป็นต้องใช้ใน การปฏิสัมพันธ์กับ บริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งก็คือ อยู่ที่ไหนแล้วต้องทำอะไรบ้าง เพราะเทคโนโลยีและความรู้ใหม่ๆ ได้ ก่อให้เกิดบริบทการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งทักษะเหล่านี้ได้แก่ การใช้ภาษา (Literacy) การคำนวณ (Numeracy) การใช้เทคโนโลยี (ICT Literacy) การใช้วิทยาศาสตร์กับสิ่ง รอบตัว (Scientific Literacy) การเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม (Cultural & Civic Literacy) หรือแม้กระทั่ง การจัดการด้านการเงิน (Financial Literacy) ที่รวมไปถึง วิธีการเป็น ผู้ประกอบการ ก็นับเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตเช่นกัน

2. ทักษะการจัดการกับปัญหา (Competencies) หรือความท้าทายที่ต้องเจอในชีวิต ซึ่งความท้าทายเหล่านั้นจะมีความซับซ้อนขึ้นกว่าเมื่อเทียบกับความท้าทายในโลกเก่า โดยกลุ่มทักษะนี้จะเป็นทักษะสำคัญที่ใช้ร่วมกันในการวิเคราะห์ปัญหาให้ถูกจุด (Critical Thinking) สร้างวิธีการจัดการกับปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creativity) รวมทั้งสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น (Communication & Collaboration) เพื่อแก้ปัญหาให้ได้ กลุ่มทักษะนี้มักถูกเรียกว่า 4C จัดได้ว่าเป็นทักษะหลักที่ทำให้มนุษย์เราเหนือกว่าคอมพิวเตอร์ เป็นสิ่งที่คอมพิวเตอร์ยังทำไม่ได้นั่นเอง

3. ทักษะการจัดการตัวเองกับสภาพสังคม (Character Qualities) ที่ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น ความอยากรู้อยากเห็น (Curiosity) การริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative)

ความพยายามในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Persistence/Grit) ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อม (Adaptability) ความเป็นผู้นำ (Leadership) และความตระหนักถึงสังคมและวัฒนธรรม (Social & Cultural Awareness) ด้วยเหตุว่าความรวดเร็วของสภาพสังคม

ที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เด็กยุคใหม่ต้องก้าวตามให้ทัน ทักษะเหล่านี้จึงมีความสำคัญมากขึ้น เพื่อที่จะได้ไม่เป็นคนที่ตามหลังคนอื่นอยู่เสมอ และเป็นคนที่มีคุณภาพ (Character Qualities)

โดย 6 ทักษะในกลุ่มที่แรกนั้นคือ ทักษะเฉพาะทางขั้นพื้นฐาน (Literacies) ในบริบทต่าง ๆ ที่เจอได้ทั่วไปในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ส่วนอีก 10 ทักษะในกลุ่มที่ 2 และ 3 นั้นเป็นกลุ่มทักษะที่เกี่ยวข้องกับ ‘ทักษะการเข้าสังคมและอารมณ์’ (Social Emotional Learning) โดยตรง และนับเป็นกลุ่มทักษะที่กำลังเป็นที่ต้องการมากขึ้นเมื่อเด็กคนหนึ่งมีทักษะครบทั้ง 16 อย่าง

ที่ทำงานสอดคล้องกัน จะสามารถใช้ชีวิตอยู่รอดบนโลกในศตวรรษที่ 21 ไม่ว่าสภาพแวดล้อมหรือสังคมจะเปลี่ยนไปรวดเร็วแค่ไหน และไม่ว่าจะเจอความท้าทายในชีวิตมากน้อยเพียงใดก็ตาม ทักษะเหล่านี้จะทำให้เด็กคนหนึ่งสามารถเรียนรู้ตลอดเวลาได้ ซึ่ง เรียกว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ที่ไม่ได้จบแค่ตอนเราเป็นนักเรียน นักศึกษาในห้องเรียน (Maytwin P. ,2561)

วิจารณ์ พานิช (2555) ผู้ก่อตั้งและประธานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและก่อตั้งสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม เป็นผู้มีบทบาทสำคัญของประเทศไทยในการสร้างและ พัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยและการจัดการความรู้ ได้กล่าวไว้ถึงทักษะเพื่อการ

ดำรงชีวิตใน ศตวรรษที่ 21 ว่าสาระวิชามีความสำคัญแต่ยังไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้ ปัจจุบัน การเรียนรู้สาระ วิชา (Subject Matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าของผู้เรียนเอง ซึ่งจะมี ผู้สอนเป็นผู้ช่วย แนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรม หรือกระบวนการทำงาน การเรียนรู้ ที่ช่วยให้ ผู้เรียนแต่ละคน สามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้และวางแผนแนวทางการเรียนรู้ของ ตนเองได้ โดยสาระ วิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และ ประวัติศาสตร์ วิชาแกนหลัก ทั้งหมดนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดและ ยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการการเรียนรู้ ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ด้วยการ ส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดคล้องทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุก วิชาแกนหลัก ดังนี้

1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) เป็น ตัวกำหนด ความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความลึกซึ้งเข้าใจยากมากขึ้นใน ปัจจุบัน ได้แก่ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีความรู้ วินิจฉัยสิ่งถูกผิดตาม เหตุผลและการแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ

2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการแข่งขัน ทางข้อมูลที่สูง ผ่าน ช่องทาง สื่อออนไลน์และเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความพร้อม ความสามารถในการใช้ ทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณ มีสามารถปฏิบัติงานได้หลากหลายด้าน อาศัยข้อมูลจากแหล่ง ความรู้ที่มีอยู่บน ระบบเครือข่ายออนไลน์ ได้แก่ ความรู้ด้านสารสนเทศความรู้เกี่ยวกับสื่อและ ความรู้ด้านเทคโนโลยี

3) ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) การดำเนินชีวิตและการทำงาน ยุค ปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้เรียนต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การริเริ่มสร้างสรรค์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีทักษะสังคม และการเรียนรู้สังคมข้ามวัฒนธรรม เป็นผู้สร้างสรรค์หรือผู้ผลิต (Productivity) มีการรับผิดชอบ เชื้อถือได้ (Accountability) และภาวะผู้นำที่มีความรับผิดชอบ (Responsibility)

ตัวแปรที่มีผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้

เพศ

การเรียนรู้ของนักศึกษามีความแตกต่างกันในแต่ละเพศ ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งบอกสถานะและบทบาททางเพศของบุคคล ในที่นี้จะมองในมิติทางกายภาพ ซึ่งมีผู้ศึกษาไว้ดังนี้ จินตนา คงสีปาน (2553, น. 65) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการบริการ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก ความต้องการของชายและหญิงมีความแตกต่างกัน

ชั้นปีที่ศึกษา

การศึกษาเรียนรู้ของนิสิตมีความแตกต่างกันแต่ละชั้นปี และโดยธรรมชาติของผู้เรียนเองก็มีความแตกต่างกัน ซึ่งมีผู้ศึกษาไว้ดังนี้ นันทน์ภัท อัจฉริยบุตร (2557, น. 141-142) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อม ทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มี ทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก นิสิตในชั้นปีที่สูงกว่ามีความคุ้นเคยกับ สภาพแวดล้อม กฎ ระเบียบ กลุ่มเพื่อน กิจกรรมการเรียนการสอนในทักษะที่สูงกว่า มีความต้องการ ความสะดวกสบายในการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร เนื่องจากต้องเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพ ซึ่ง แตกต่างจากนิสิตในชั้นปีที่ 1 ที่เพิ่งเข้ามาเรียนและใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย อีกทั้งยังต้องปรับตัวให้ เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ ในเรื่องต่างๆ เช่น กฎระเบียบระบบการศึกษา สังคมกลุ่มเพื่อน กิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งถือเป็นสังคมใหม่สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 ขณะที่ สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552, น. 65) ได้ศึกษาทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราช พยาบาล พบว่า นักศึกษาแพทย์ที่ศึกษาระดับปริคณีกและระดับคลินิก มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าเกือบทุกด้านนักศึกษาแพทย์ที่ศึกษาระดับปริคณีก และระดับคลินิกมี ทัศนคติว่าแตกต่างกัน ซึ่งอายุของบุคคลที่ แตกต่างกัน จะมีปฏิกิริยาที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นทำให้มีเจตคติและความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้วย

กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา

กลุ่มสาขาวิชาคือ กลุ่มของศาสตร์ที่มีบริหารจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การจัดกลุ่มของการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 กลุ่มสาขาวิชาคือ 1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะมี 3 หน่วยงานคือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเกษตรและชีวภาพ และวิทยาลัยการแพทย์ทางเลือก และ 2. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งจะมี 3 หน่วยงานคือ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปิยวรรณ สีเชียง (2556, น. 91) กล่าวว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อสภาพแวดล้อมของคณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและออกแบบแฟชั่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังที่พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2551, น.29) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีผลต่อความคิดเห็นหรือทัศนคติ กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นคุณลักษณะความรู้ความสามารถของบุคคลอันเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ

การจัดการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ภาคในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ และเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งปริญญาโท และปริญญาเอก มีความหลากหลายในศาสตร์การจัดการศึกษา ส่งผลให้มีหลากหลายสาขาวิชาและมีความแตกต่างระหว่างบุคคลแต่ละคณะ ซึ่งมหาวิทยาลัยจะต้องเพิ่มพื้นที่ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาในแบบทักษะของชีวิต ทักษะของสังคม เพื่อเปิดโลกทัศน์สำหรับบัณฑิตเพื่อสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งในปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีนโยบายและได้ดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบมหาวิทยาลัย เช่น ที่ดำเนินการแล้วเสร็จไปเมื่อไม่นานมานี้คือ ห้อง CRU Innovation Club Supported by GSB Startup ซึ่งเป็นห้องที่ได้รับความร่วมมือจากธนาคารออมสิน จัดทำขึ้นเพื่อเป็นพื้นที่ให้นักศึกษาได้มาแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ในการจัดทำธุรกิจ Start up โดยได้มีพิธีเปิดไปเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 และเปิดใช้ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา รวมถึงโครงการ ที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการ คือ การสร้าง working

space รอบบริเวณขอบสระด้านหน้ามหาวิทยาลัย เพื่อให้ นักศึกษามีพื้นที่สำหรับการทำกิจกรรม นอกห้องเรียน ทั้งยังมีการจัดซื้อ และซ่อมบำรุงอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอน ให้มีความทันสมัยและพร้อมใช้งานอยู่เสมอ แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมการใช้งานทุกสาขาวิชา ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกันไปตามบริบทของสาขาวิชา และใช้อุปกรณ์ที่แตกต่างกันไป ในแต่ละรายวิชา และสาขาวิชา ในด้านความพร้อมในการให้บริการแก่นักศึกษา ซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาโดยตรงนั้น ในบางส่วนงานยังมีการร้องเรียนจากนักศึกษาในด้านความพึงพอใจต่อการให้บริการของบุคลากรอยู่ในระดับน้อย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทรงสิริ วิชิรานนท์ และอรุณี อรุณเรือง (2559). ศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญ ความต้องการจำเป็นในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา รวมถึงหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2558 จำนวน 343 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา โดยผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกด้าน ความต้องการจำเป็นในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ลำดับแรกคือ ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา ลำดับที่ 2 คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ลำดับที่ 3 คือด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร ลำดับที่ 4 คือด้านการจัดการหลักสูตร และลำดับสุดท้ายคือ ด้านอาจารย์ผู้สอน แนวทางการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของนักศึกษา ตามความคิดของนักศึกษาด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา ลำดับสูงสุดคือ เพิ่มพื้นที่พักผ่อน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ลำดับสูงสุดคือ การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ แก่นักศึกษา ด้านหลักสูตร ลำดับสูงสุดคือ การพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ปัจจุบัน มีความทันสมัยสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง และด้านผู้สอน ลำดับสูงสุดคือ ผู้สอนควรมีความเข้าใจและรับฟัง

ชัยพร พงษ์พิสันต์รัตน์ และวิภาณี สุขเอิบ (2560) ทำการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาการให้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยาและการให้คำปรึกษา ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา และแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการให้การศึกษาในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้มาใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการให้การศึกษาโดยแยกตามเพศ ช่วงอายุและสาขาการศึกษาตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยาและการให้การศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่เคย มาใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยาและการให้การศึกษา ที่ได้จากทะเบียนการใช้บริการของ ศูนย์ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ถึง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 150 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ ครูชั้นประถมศึกษา ครูชั้นมัธยมศึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัย นิสิตระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาที่เคยมาใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยาและการให้การศึกษา ที่ได้จากทะเบียนการใช้บริการของศูนย์ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ถึงภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็น เกี่ยวกับการพัฒนาการให้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยาและการให้การศึกษา และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าความแปรปรวน 2 กลุ่ม และมากกว่า 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการจำเป็นของผู้ใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และ การให้การศึกษาในสภาพที่เป็นจริงในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านคุณลักษณะของผู้ให้การศึกษา ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านสิ่งสนับสนุนในการให้บริการมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมาก ในสภาพที่ควรจะเป็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านคุณลักษณะของผู้ให้การศึกษา การวางแผนการปฏิบัติงาน และด้านสิ่งสนับสนุนในการให้บริการมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผู้ใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการให้การศึกษาที่ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ และช่วงอายุแตกต่างกันมีความต้องการจำเป็นในการใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการให้การศึกษาในสภาพที่เป็นจริงไม่ต่างกัน ผู้ใช้บริการที่ตอบแบบสอบถามที่มีสาขาการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการจำเป็นในการใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการให้การศึกษาในสภาพที่เป็นจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ 0.05 ผู้ใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการให้การปรึกษาที่มีเพศ ช่วงอายุ และสาขาการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการจำเป็นในการใช้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการให้การปรึกษาในสภาพที่ควรจะเป็นไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาการให้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการให้การปรึกษา มีข้อเสนอแนะว่า ศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยา และการให้การปรึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศูนย์ ให้มีความทั่วถึงผู้ที่ต้องการเข้ารับการปรึกษามากกว่านี้ทั้งภายใน และภายนอกหน่วยงาน ต้องการให้ผู้ให้บริการปรึกษาเพียงพอต่อผู้รับบริการ ควรปรับปรุงสถานที่ ให้การปรึกษาไม่ควรมีคนอื่นอยู่ใกล้ ควรปรับปรุงห้องเก็บเสียงที่ยังเก็บเสียงได้ไม่ดี ควรเพิ่ม ช่องทางการประชาสัมพันธ์ในระบบอินเตอร์เน็ต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามกระบวนการ ได้แก่ การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการประเมินสภาพปัจจุบัน และสภาพความคาดหวังของการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ประจำปีการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ระหว่างชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รวมจำนวน 8,050 คน จากเว็บไซต์ <http://reg.chandra.ac.th/registrar/>

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการประเมินสภาพปัจจุบัน และสภาพความคาดหวังของการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ประจำปีการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ระหว่างชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2562 ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นชั้น โดยมีนักศึกษาแต่ละคณะเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) และทำการกำหนดตัวอย่างโดยการใส่สูตรคำนวณของยามานะ (Yamane. 1973, p.125) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ได้กลุ่มตัวอย่าง 381 ดังแสดงในตาราง

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา

กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์	3,761	178
กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	4,289	203
รวม	8,050	381

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ วารสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ตัวแทนนักศึกษา เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ของสภาพแวดล้อมต่อการเรียนรู้ เพื่อสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ทฤษฎีการเรียนรู้ การประเมินสภาพแวดล้อม องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมสถาบันอุดมศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีการสร้างแบบสอบถามของลิเคิร์ต (Likert. 1932, pp. 1-55)

3. นำข้อมูลจากข้อ 1 และข้อ 2 มาเป็นโครงสร้างแบบประเมินสภาพปัจจุบันและความคาดหวังของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยการร่างข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยแบ่งแบบประเมินออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ อายุ กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 แบบประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ที่ใช้แบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีการสร้างแบบสอบถามของลิเคิร์ต (Likert. 1932, pp. 1-55) ผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักของคะแนน ดังนี้

ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

คะแนน 5 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

ระดับความคาดหวังของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

คะแนน 5 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความต้องการ / ความคาดหวังในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความต้องการ / ความคาดหวังในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความต้องการ / ความคาดหวังในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความต้องการ / ความคาดหวังในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความต้องการ / ความคาดหวังในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ดังนี้ (สิน พันธ์พิณิจ.2553 น.115 อ้างถึงใน กุลธิดา อ่อนมี. 2562 .น. 124)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง นักศึกษาเห็นว่าตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา / นักศึกษามีความคาดหวังอยู่ใน ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง นักศึกษาเห็นว่าตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา / นักศึกษามีความคาดหวังอยู่ใน ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง นักศึกษาเห็นว่าตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา / นักศึกษามีความคาดหวังอยู่ใน ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง นักศึกษาเห็นว่าตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา / นักศึกษามีความคาดหวังอยู่ใน ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง นักศึกษาเห็นว่าตรงกับสภาพที่เป็นจริงของนักศึกษา / นักศึกษามีความคาดหวังอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ส่วนของคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของ นักศึกษาผู้ตอบแบบประเมิน

1. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง พิจารณาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้เหมาะสมและครอบคลุมเนื้อหาสาระแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2. นำแบบประเมินที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ปริญญาโทเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจนของภาษาที่เป็นข้อคำถาม ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อ คำถาม ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ในแต่ละด้านเป็นรายข้อ โดย อาศัยดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนเป็นผู้พิจารณา ทั้งนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนไว้ ดังนี้

คะแนน +1	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการวัด
คะแนน 0	ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการ วัด
คะแนน -1	ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการ วัด

จากนั้นนำค่าคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เลือกค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหามากกว่าหรือเท่ากับ 0.6 ถือว่า ใช้ได้ ไม่ต้องปรับปรุง แต่ถ้าข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.6 ต้องทำการปรับปรุงตาม ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539, น. 298 อ้างถึงใน กุลธิดา อ่อนมี. 2562 .น. 125)

1. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ มาพิจารณาปรับปรุงแล้วนำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งแล้วทำการปรับปรุงแก้ไข

2. นำแบบประเมินไปทดลองใช้ (Try - Out) กับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ประจำปีการศึกษา 2562 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย แบบเพียร์สันโดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-Total Correlation) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.200

3. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1984, p. 161) ที่ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.993 ถือว่ามีความเชื่อมั่นสูงและยอมรับได้

4. นำแบบประเมินที่ตรวจสอบคุณภาพแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณาพิจารณาให้นำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เพื่อขอความร่วมมือและขออนุญาตให้นักศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นกลุ่มตัวอย่างและตอบแบบประเมิน

2. ผู้วิจัยได้รับหนังสืออนุมัติให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

3. เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดจึงทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลโดยการจัดทำเป็นเอกสารได้ เพราะต้องลดการติดต่อกันโดยตรง ผู้วิจัยจึงจัดทำแบบสอบถามเป็นรูปแบบออนไลน์ และแจ้งขอความอนุเคราะห์อาจารย์ผู้สอน ไปยังคณะต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาดำเนินการตอบแบบสอบถาม และผู้วิจัยติดตาม ตรวจสอบจำนวน แบบสอบถามให้ได้จำนวนตามที่กำหนดในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

1. ดึงข้อมูลแบบประเมินจากกูเกิ้ลฟอร์ม ตรวจสอบความสมบูรณ์ และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์

2. นำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามแบบปลายเปิด นำเสนอในรูปตารางจัดลำดับจากการแจกแจงความถี่ จากนั้นนำเสนอผลสรุปในเชิงบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 การหาดัชนีความสอดคล้องข้อคำถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543, น. 248 อ้างถึงใน จิตชนูญา บาลโสง. 2560, น. 51)

2.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบประเมิน โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สันโดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation)

2.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984, p. 161)

3. สถิติที่ใช้ในวัตถุประสงค์การวิจัย

การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการประเมินสภาพปัจจุบัน และสภาพความคาดหวังตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล Modified Priority Need Index: $PNI_{Modifiles}$ ซึ่งปรับปรุงโดยนางลักษณ วิรัชชัยและสุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550, น. 279) เป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่ควรจะเป็น

และสภาพเป็นอยู่แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ ทั้งนี้เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการ จำเป็นให้อยู่ในช่วงพิสัยที่ไม่มากเกินไป โดยมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$PNI_{Modifies} = \left(\frac{I-D}{D} \right)$$

เมื่อ PNI หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของสภาพที่คาดหวัง

I หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง

D หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร และเพื่อให้การสื่อสารความหมายตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง
D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าเฉลี่ยสภาพความคาดหวัง (I) และค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา ตามความต้องการจำเป็นที่สำคัญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษาโดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามผ่าน google form และจัดส่งลิงค์เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างดำเนินการทำแบบสอบถามจำนวน 381 คน โดยมีผู้ทำแบบสอบถามผ่าน google form จำนวน 381 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ชั้นปี กลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. เพศชาย	201	52.8
2. เพศหญิง	180	47.2
รวม	381	
ชั้นปี		
1. ชั้นปีที่ 1	144	37.8
2. ชั้นปีที่ 2	102	26.8
3. ชั้นปีที่ 3	99	26.0
4. ชั้นปีที่ 4	37	9.7
รวม	381	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย สะสมตั้งแต่ 3.25 ขึ้นไป	194	50.9
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย สะสมอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.24	118	31.0
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย สะสมต่ำกว่าหรือเท่ากับ 2.50	69	18.1
รวม	381	

ตาราง 2 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด		
1. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สังกัดคณะมนุษย, วิทยาการจัดการ, ศีษาศาสตร์)	203	53.3
2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (สังกัดคณะวิทยาศาสตร์, คณะเกษตร, แพทย์ทางเลือก)	178	46.7
รวม	381	

จากตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8 ส่วนเพศหญิง จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2

จำแนกตามชั้นปีพบว่าส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0 กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 ตามลำดับ

จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักศึกษส่วนใหญ่มิ่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.51-3.24 จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.25 ขึ้นไป จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าหรือเท่ากับ 2.50 จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10

จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด พบว่านักศึกษส่วนใหญ่สังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และสังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (สังกัดคณะวิทยาศาสตร์, คณะเกษตร, แพทย์ทางเลือก) จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7

ตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อ

การเรียนรู้ และด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าเฉลี่ยสภาพความคาดหวัง (I) และค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (D)

ตาราง 3 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของสภาพที่คาดหวังของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม รายด้าน

ด้านสภาพแวดล้อม	สภาพปัจจุบัน		ความคาดหวัง		PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน	4.06	0.64	4.12	0.65	0.015	4
2. ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา	3.90	0.74	4.11	0.62	0.054	2
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้	3.87	0.74	4.14	0.61	0.070	1
4. ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร	3.97	.69	4.12	0.65	0.038	3

จากตาราง 3 การประเมินความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา จากความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริง (D) และสภาพที่คาดหวัง (I) นำมาจัดความต้องการจำเป็นโดยใช้สถิติ PNI พบว่า ด้านที่มีความจำเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (PNI = 0.070) อันดับที่ 2 คือ ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา (PNI = 0.054) อันดับที่ 3 คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร (PNI = 0.038) และอันดับที่ 4 คือ ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน (PNI = 0.015) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1 คือ มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกพื้นที่ สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (PNI = 0.099) อันดับที่ 2 คือ มีเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนแต่ละรายวิชาเพียงพอ ประสิทธิภาพเหมาะสม

ทันสมัย พร้อมใช้งาน ทำให้เกิดทักษะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในอนาคต และมีการจัดอบรมให้ความรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองดิจิทัล (PNI = 0.081) ดังตาราง 4 – 7

ตาราง 4 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของสภาพที่คาดหวังของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน		ความคาดหวัง		PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
หลักสูตรมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และการเปลี่ยนแปลงของโลก	4.04	0.49	4.14	0.57	0.025	4
ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการปัญหา	4.18	0.50	4.12	0.57	-0.014	13
มีการพัฒนา soft skill เช่นการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องที่เหมาะสมกับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21	4.05	0.53	4.16	0.55	0.027	3
รายวิชาที่เรียนสอดคล้องกับทักษะพื้นฐาน สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง	4.07	0.62	4.13	0.65	0.015	9
รายวิชาที่เรียนครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของวิชาชีพ	4.10	0.58	4.14	0.57	0.010	11
เชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นผู้ถ่ายทอด ความรู้ความสามารถในรายวิชา	3.96	0.66	4.08	0.65	0.030	2
จัดแผนการเรียนตามลำดับความยากง่ายของแต่ละรายวิชาตรงตามชั้นปีที่ศึกษา	4.06	0.57	4.09	0.57	0.007	12

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน	สภาพปัจจุบัน		ความคาดหวัง		PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
กระบวนการจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน	4.01	0.61	4.08	0.63	0.017	8
มีหลักสูตรช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต	4.02	0.62	4.10	0.61	0.020	5
มีรายวิชาให้เลือกเรียนตามความสนใจและความสามารถของผู้เรียน	4.05	0.70	4.13	0.63	0.020	7
มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งการเรียนเป็นกลุ่ม หรือการเรียนรายบุคคล	4.02	0.56	4.10	0.58	0.020	6
มีการเสริมสร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติจริงตามบริบท โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	3.99	0.53	4.12	0.57	0.033	1
กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.08	0.55	4.14	0.60	0.015	10

จากตาราง 4 แสดงความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน ผลปรากฏว่ายังไม่มีข้อใดที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน โดยข้อที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือ มีการเสริมสร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติจริงตามบริบท โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (0.033) พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.25-0.38 ทั้งนี้จะเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 5 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของสภาพที่คาดหวังของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา

ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา	สภาพปัจจุบัน		ความคาดหวัง		PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยส่งเสริมและเอื้อต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (online learning)	3.78	0.82	4.08	0.65	0.079	1
มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21	3.88	0.68	4.10	0.57	0.057	4
การเดินทางระหว่างอาคารเรียนมีความสะดวก และปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย	3.97	0.67	4.11	0.60	0.035	9
การเดินทางมามหาวิทยาลัยมีระบบขนส่งสาธารณะที่มีความสะดวกและปลอดภัย	3.82	0.79	4.10	0.60	0.073	2
มีการรักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึง ทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.96	0.71	4.15	0.61	0.048	6
มีพื้นที่ทำงานสำหรับเป็นแหล่งค้นคว้าเรียนรู้ที่เพียงพอ ครอบคลุมต่อจำนวนนักศึกษา	3.89	0.76	4.12	0.56	0.059	3
มีการกำหนดพื้นที่แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองที่เพียงพอ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และเหมาะสมกับความหลากหลายของผู้เรียน	3.92	0.69	4.14	0.59	0.056	5

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา	สภาพปัจจุบัน		ความคาดหวัง		PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
มีการเสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยีเครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	3.92	0.70	4.09	0.63	0.043	7

จากตาราง 5 แสดงความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา ผลปรากฏว่า ยังไม่มีข้อใดที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน โดยข้อที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือ สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ส่งเสริมและเอื้อต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (online learning) (0.079) พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.25-0.38 ทั้งนี้จะเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 6 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของสภาพที่คาดหวังของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน		ความคาดหวัง		PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
มีเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนแต่ละรายวิชาเพียงพอ ประสิทธิภาพเหมาะสม ทันสมัย พร้อมใช้งาน ทำให้เกิดทักษะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในอนาคต	3.83	0.73	4.14	0.57	0.081	2

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน		ความคาดหวัง		PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกพื้นที่ สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอก ห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.74	0.91	4.11	0.64	0.099	1
มีฐานข้อมูลงานวิจัย หรือสื่อการเรียน ออนไลน์สามารถศึกษาและเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา และครอบคลุมทุกศาสตร์	3.88	0.72	4.16	0.59	0.072	4
การเข้าใช้งานระบบอินเทอร์เน็ตของ มหาวิทยาลัยมีการรักษาความปลอดภัย ของข้อมูลส่วนตัวอย่างเหมาะสม	3.87	0.79	4.09	0.65	0.057	7
ใช้เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนระบบการเรียน การสอนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วย ตนเอง	3.95	0.68	4.15	0.60	0.051	8
มีการจัดอบรมให้ความรู้ทักษะที่จำเป็น สำหรับการเป็นพลเมืองดิจิทัล	3.84	0.69	4.15	0.58	0.081	3
มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อ ร่วมพัฒนา และส่งเสริมการเรียนรู้	3.88	0.68	4.12	0.57	0.062	6
เสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงสื่อ เทคโนโลยี เครื่องมือ หรือแหล่งการเรียนรู้ที่ มีคุณภาพ	3.93	0.62	4.19	0.54	0.066	5

จากตาราง 6 แสดงความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ
นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผล
ปรากฏว่า ยังไม่มีข้อใดที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน โดยข้อที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด
เป็นอันดับแรกคือ มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกพื้นที่ สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

นอกห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (0.099) พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.25-0.38 ทั้งนี้จะเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 7 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของสภาพที่คาดหวังของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร

ด้านการให้ความช่วยเหลือและ การบริการข้อมูลข่าวสาร	สภาพปัจจุบัน		ความคาดหวัง		PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านการให้ความช่วยเหลือและการ บริการข้อมูลข่าวสาร	3.90	0.69	4.13	0.61	0.059	1
เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้วยความ เต็มใจ มีใจบริการ	3.95	0.70	4.10	0.65	0.038	3
ความสะดวกและบรรยากาศของ สถานที่ในการติดต่อขอรับบริการ	3.99	0.68	4.12	0.65	0.033	7
ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากการ รับบริการ สามารถนำไปใช้ดำเนินการ ต่อได้อย่างถูกต้อง	4.01	0.60	4.14	0.61	0.032	8
มีช่องทางติดต่อและสื่อสาร เพื่อรับฟัง ความคิดเห็นของผู้รับบริการ	3.94	0.74	4.09	0.64	0.038	2

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการให้ความช่วยเหลือและ การบริการข้อมูลข่าวสาร	สภาพปัจจุบัน		ความคาดหวัง		PNI	ลำดับ
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
มีระบบการรับ – ส่งเอกสารคำร้อง ระบุ กำหนดเวลาชัดเจน รวดเร็ว ถูกต้อง มี ลำดับขั้นตอนการให้บริการที่เป็นระบบ	3.97	0.69	4.11	0.66	0.035	5
นักศึกษาได้รับบริการด้วยความเป็น ธรรม อย่างเท่าเทียมกัน	3.99	0.67	4.14	0.64	0.038	4
มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ	4.01	0.66	4.15	0.64	0.035	6

จากตาราง 7 แสดงความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ
นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูล
ข่าวสาร ผลปรากฏว่า ยังไม่มีข้อใดที่มีความต้องการจำเป็นเร่งด่วน โดยข้อที่มีความต้องการ
จำเป็นมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือ ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร
(0.059) พิสัยของดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าอยู่ระหว่าง 0.25-0.38 ทั้งนี้จะเนื่องมาจาก
มหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของ
นักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา ตามความต้องการจำเป็นที่สำคัญ

1. ด้านหลักสูตร

ลำดับที่ 1 คือจัดการเรียนการสอนออนไลน์ อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 39.34 ลำดับที่ 2 คือ รายวิชามีความทันสมัย สามารถนำไปต่อยอดได้ คิดเป็นร้อยละ 27.54 ลำดับที่ 3 คือ เน้นรายวิชาที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้นักศึกษามีทักษะจริง คิดเป็นร้อยละ 20.33 เป็นอื่น ๆ อีก ร้อยละ 12.79

2. ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา

ลำดับที่ 1 คือ ควรเปิดฟิตเนสให้ออกกำลังกาย เวลา 15.30 - 17.30 น. ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ คิดเป็นร้อยละ 52.81 ลำดับที่ 2 คือ อยากให้มีโรงอาหาร รอบอาคารเรียนทุกตึก คิดเป็นร้อยละ 23.76 และลำดับที่ 3 คือ ทำสถานที่พักผ่อนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ใน มหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 19.80 เป็นอื่น ๆ อีก ร้อยละ 3.63

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ลำดับที่ 1 คือ มีอินเทอร์เน็ต wifi ที่สามารถใช้ได้และเสถียรทั่วถึงทุกจุดในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 59.28 ลำดับที่ 2 คือ มีห้องคอมพิวเตอร์มากกว่านี้หรือจัดหาโปรโมชันส่วนลดอุปกรณ์สำหรับ นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 20.85 ลำดับที่ 3 คือ จัดให้มีพื้นที่ส่วนกลางสำหรับพักผ่อน เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 14.98 และอื่นอีกร้อยละ 4.89

4. ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร

ลำดับที่ 1 คือ อยากให้เพจช่องทางการติดต่อตอบข้อความ และให้คำปรึกษาอย่างรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 35.95 ลำดับที่ 2 คือ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.92 ลำดับที่ 3 เพิ่มช่องทางการติดต่อทั้งออนไลน์ และออฟไลน์ คิดเป็นร้อยละ 16.99 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 26.14

5. ด้านอื่น ๆ

ลำดับที่ 1 ดึงดูดนักศึกษาด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยให้มากกว่านี้ เช่น การจัดประกวด การแข่งขัน ให้มีพื้นที่กลางและดึงดูดผู้สนใจให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 49.11 ลำดับที่ 2 จัดหาอุปกรณ์สำหรับเด็กพิเศษ เช่น เก้าอี้สำหรับคนอ้วน คิดเป็นร้อยละ 31.25 และลำดับที่ 3 คือ ระบบลงทะเบียนค่อนข้างมีปัญหาเวลาถึงคราวลงทะเบียน อยากให้ปรับปรุงระบบลงทะเบียนคิดเป็นร้อยละ 19.64

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัยได้สรุปผลตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ประจำปีการศึกษาที่ 2/2562 จำนวน 8,050 คน
2. กำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาเป็นชั้น โดยมีนักศึกษาแต่ละคณะเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) และทำการกำหนดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Yamane (Yamane. 1973:125) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ได้กลุ่มตัวอย่าง 381
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด ผลการเรียนรู้สะสม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การประเมินสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมทั้ง 4 ด้านประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการให้ความช่วยเหลือ และการบริการข้อมูลข่าวสาร ตามสภาพความเป็นจริงและความคาดหวัง มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้รูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual response format) (สุวิมล ว่องวานิช. 2558)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดแบบสอบถามดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ที่สอดคล้องต่อการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่มีประสิทธิภาพและความเชี่ยวชาญในการสอนและประสบการณ์ จำนวน 3 คน พิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ผลการวิเคราะห์ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.66 ถึง 1.00 ซึ่งมากกว่า 0.5 แสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาภาคนอกเวลา ราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีคุณภาพและสามารถที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จริง

4.การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดทำแบบสอบถามเป็นรูปแบบออนไลน์ เนื่องจากระยะเวลาดังกล่าวอยู่ระหว่างการเกินสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และจัดส่งไฟล์แบบสอบถามไปยังฝ่ายวิชาการของคณะต่าง ๆ โดยกำหนดจำนวนชุดของผู้ตอบแบบสอบถามไว้ที่ 381 คน และระบบจะปิดอัตโนมัติเมื่อครบจำนวน ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืน 381 ชุด และเป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่กำหนด

5.การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จรูป ดังนี้

5.1 ใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา กลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.2 ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลของสภาพที่คาดหวัง และของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร ซึ่งกำหนดระดับความต้องการเป็น 5 ระดับ

5.3 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยใช้วิธี PNI_{Modified} และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยเรียงดัชนีจากมากไปน้อย (สุวิมล ว่องวานิช (2558))

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 52.8 ส่วนเพศหญิง จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.25 ขึ้นไป จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 และนักศึกษาลงทะเบียนสังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3

2. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พบว่า ด้านที่มีความจำเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (PNI_{Modified} = 0.070) อันดับที่ 2 คือ ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา (PNI_{Modified} = 0.054) อันดับที่ 3 คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร (PNI_{Modified} = 0.038) และอันดับที่ 4 คือ ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน (PNI_{Modified} = 0.015)

เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่าความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1 คือ มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกพื้นที่ สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (PNI_{Modified} = 0.099) อันดับที่ 2 คือ มีเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนแต่ละรายวิชาเพียงพอ ประสิทธิภาพเหมาะสม ทันสมัย พร้อมใช้งาน ทำให้เกิดทักษะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในอนาคต และมีการจัดอบรมให้ความรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองดิจิทัล (PNI_{Modified} = 0.081)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม สามารถสรุปได้ว่านักศึกษาเสนอแนะด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มากที่สุดคือและเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าควรมีอินเทอร์เน็ต wifi ที่สามารถใช้ได้และเสถียรทั่วถึงทุกจุดในมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 59.28 ลำดับถัดมาคือ ด้านอื่น ๆ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษาอยากให้ดึงดูดนักศึกษาด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ในมหาลัยให้มากกว่านี้ เช่น การจัดประกวด การแข่งขัน ให้มีพื้นที่กลางและดึงดูดผู้ที่สนใจให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 49.11 ลำดับที่ 3 ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่อยากให้เปิดฟิตเนสให้ออกกำลังกายเวลา 15.30 - 17.30 น. ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.81 ลำดับที่ 4 คือด้านหลักสูตรซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษาอยากให้จัดการเรียนการสอนออนไลน์ อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 39.34 และลำดับที่ 5 คือด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสารซึ่งเมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักศึกษาอยากให้เพจช่องทางการติดต่อตอบข้อความ และให้คำปรึกษาอย่างรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 35.95

อภิปรายผลการวิจัย

1 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการประเมินสภาพปัจจุบันและสภาพความคาดหวังของการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 – 4 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 381 คน พบว่าด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.070$) อันดับที่ 2 คือ ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.054$) อันดับที่ 3 คือ ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร ($PNI_{Modified} = 0.038$) และ อันดับที่ 4 คือ ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน ($PNI_{Modified} = 0.015$) โดยนำเสนอผลความต้องการจำเป็นรายข้อของแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 $PNI_{Modified} = 0.070$ โดยความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกพื้นที่ สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนแต่ละรายวิชาเพียงพอ ประสิทธิภาพเหมาะสม ทันสมัย พร้อมใช้งาน ทำให้เกิดทักษะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในอนาคต และมี

การจัดอบรมให้ความรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าหาข้อมูลทั้งในและนอกห้องเรียนมากขึ้น ส่งผลให้นักศึกษามีความต้องการให้มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในมหาวิทยาลัย และนอกมหาวิทยาลัย เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อโคโรนาไวรัส ทำให้ต้องการจัดการเรียนการสอน ผ่านรูปแบบออนไลน์ทั้งสิ้น ซึ่งมหาวิทยาลัยมีความจำเป็นต้องจัดหาสัญญาณอินเทอร์เน็ต รวมทั้งอุปกรณ์สำหรับให้บริการนักศึกษาในการเรียนการสอนออนไลน์ สอดคล้องกับ วิชานาและวุฒิชัย (วิชานาและวุฒิชัย, 2563) ที่กล่าวว่า การเรียนในระบบออนไลน์ ควรจัดให้ทั้งครูและผู้เรียนมีสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถเข้าถึงและใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวก ในด้านการเข้าถึงเทคโนโลยี ควรจัดให้มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้เรียนสามารถใช้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยการทดลอง ค้นคว้า ปฏิบัติจริง รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นแหล่งสำหรับกลุ่มผู้สนใจในเรื่องคล้ายกันได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่นเดียวกับ ทวงสิริและอรุณี (ทวงสิริและอรุณี, 2559, p 56) กล่าวว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3 อันดับแรกคือ จำนวนและความเพียงพอของอุปกรณ์ ประสิทธิภาพของระบบให้บริการด้านการศึกษ เช่น ระบบทะเบียน และการมีสัญญาณ wifi ครอบคลุมทุกพื้นที่ในมหาวิทยาลัยและหนังสือ สื่ออุปกรณ์ในห้องสมุดมีเพียงพอ

1.2 ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่สอง $PNI_{Modified} = 0.054$ โดยความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ส่งเสริมและเอื้อต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (online learning) การเดินทางมามหาวิทยาลัยมีระบบขนส่งสาธารณะที่มีความสะดวกและปลอดภัย และมีพื้นที่ทำงานสำหรับเป็นแหล่งค้นคว้า เรียนรู้ที่เพียงพอ ครอบคลุมต่อจำนวนนักศึกษา ซึ่งประเด็นด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในสามข้อแรก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันหลาย ๆ หน่วยงาน หลายกิจกรรมได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคไวรัสโควิด-19 ซึ่งส่งผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินกิจกรรมหลาย ผ่านรูปแบบออนไลน์ ซึ่งการเรียนการสอนก็无需ไม่ต้องจัดการเรียนการสอนออนไลน์เช่นกัน ซึ่งอาจจะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษามีความต้องการด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ออนไลน์อยู่ในอันดับแรก นอกจากนี้ วิชานาและวุฒิชัย (วิชานาและวุฒิชัย, 2563) ยังได้กล่าวถึงการมีพื้นที่ทำงานสำหรับค้นคว้า

เรียนรู้ ดังนี้ สำหรับสภาพแวดล้อมภายนอกชั้นเรียนนั้น อาคารสถานที่ต่าง ๆ ควรจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน มีพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ ทั้งสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ร่วมกันแบบกลุ่มเล็ก ๆ หรือการเรียนรู้ร่วมกันแบบกลุ่มใหญ่ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติจริงตามบริบทได้

1.3 ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่สาม $PNI_{Modified} = 0.038$ โดยความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร มีช่องทางติดต่อและสื่อสาร เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ และ เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ มีใจบริการ ทั้งนี้สาเหตุที่ทำให้การให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร มีความสำคัญอันดับแรกเพราะในปัจจุบัน เป็นสังคมที่ต้องรักษาระยะห่าง (social distancing) มีการพบปะระหว่างอาจารย์และนักศึกษาน้อยลง แต่นักศึกษากลับมีความต้องการความช่วยเหลือและการให้บริการข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันหลาย ๆ ช่องทางยังอยู่ระหว่างการดำเนินการพัฒนารวมถึงการมีช่องทางติดต่อและสื่อสาร เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ ในรูปแบบออนไลน์ สำหรับเป็นช่องทางในการติดต่อ สื่อสาร สอบถาม เพื่อรับทราบความเป็นของนักศึกษา รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวีณา และต้องลักษณะ (ประวีณา และต้องลักษณะ, 2560) กล่าวว่า สถานศึกษาควรจัดให้มีกิจกรรมการส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากงานที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ รวมทั้ง ผู้ปกครอง และชุมชนโดยรอบ จะทำให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กรถือว่ามีความสำคัญเพราะจะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กรทุกคนที่อยู่ในสถานศึกษาเกิดความพึงพอใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะทำให้ความขัดแย้งลดลงและมีพฤติกรรมไปในทางสร้างสรรค์ได้

1.4 ด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน พบว่า มีความต้องการจำเป็นลำดับที่สี่ $PNI_{Modified} = 0.015$ โดยความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการเสริมสร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติจริงตามบริบท โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นผู้ถ่ายทอด ความรู้ความสามารถในรายวิชา และมีการพัฒนา soft skill เช่นการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องที่เหมาะสมกับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 หัวข้อนี้อยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยได้มีการ

พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาและความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลการประเมินข้อดังกล่าวอยู่ในอันดับสูงสุด ทำได้ โดยการเสริมสร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติจริงตามบริบท จะสามารถต่อยอด เสริมทักษะสำหรับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกในปัจจุบัน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ความสามารถในรายวิชาต่าง ๆ และมีการพัฒนา soft skill เช่นการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องที่เหมาะสมกับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ผ่านการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาทั้งระดับสาขา คณะ และมหาวิทยาลัยให้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ศึกษามีทักษะที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน และการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างเหมาะสม

จากผลการวิจัยข้างต้นพบว่าค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมยังไม่อยู่ในค่าวิกฤต (0.35) ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการปรับปรุงทันที โดยค่าที่ได้ทั้ง 4 ตัวแปรนั้นมีค่าความต้องการจำเป็นที่ยังอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามความต้องการของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการประเมินสภาพปัจจุบันและความคาดหวังในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังด้านหลักสูตร/การจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการปัญหา มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ดังนั้น อาจารย์ผู้สอน ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน เพิ่มมากขึ้น สร้างโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในห้องเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ภายในและนอกห้องเรียน เพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ให้แก่นักศึกษา ซึ่งเป็นหนึ่งในทักษะจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

2. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร พบว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากการรับบริการ สามารถนำไปใช้ดำเนินการต่อได้อย่างถูกต้อง มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งอาจจะส่งผลมาจากการติดต่อของ

นักศึกษา กับบางหน่วยงานแล้วได้รับคำตอบให้ไปติดต่อกับอีกหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งจะมีการส่งต่อแบบนี้ต่อไป ส่งผลให้นักศึกษาไม่มั่นใจว่าจะสามารถสอบถามหน่วยงานใดที่จะสามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และในบางครั้งการให้ข้อมูลในเรื่องเดียวกันระหว่างสองหน่วยงานกลับให้ข้อมูลไม่เหมือนกัน ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรสร้างแนวปฏิบัติ หรือคู่มือการปฏิบัติงานในส่วนงานที่มีการดำเนินการในเรื่องเดียวกัน ร่วมจัดทำแนวปฏิบัติเหมือนกันทั้งมหาวิทยาลัยเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

3. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา พบว่า การเดินทางระหว่างอาคารเรียนมีความสะดวก และปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย น้อยกว่าข้ออื่น ๆ ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากช่วงเก็บข้อมูลนั้นมหาวิทยาลัยอยู่ระหว่างการดำเนินการพัฒนาสภาพภูมิทัศน์ของมหาวิทยาลัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรวางแผน และจัดทำเส้นทางชั่วคราว สำหรับการเดินทางของนักศึกษาให้เป็นสัดส่วน และสร้างข้อปฏิบัติที่ชัดเจนให้ผู้รับเหมาก่อสร้าง ไม่ล้าออกนอกพื้นที่การทำงาน และเป็นไปตามหลักความปลอดภัยของการดำเนินการก่อสร้าง

4. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า การใช้เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนระบบการเรียนการสอนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการสำรวจความต้องการของนักศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนระบบการเรียนการสอน เพื่อดำเนินการจัดซื้อและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมตามความต้องการของนักศึกษา

การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ชุมชน จะต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อม โดยช่วยกันระดมความคิดเห็นในการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ให้เอื้อต่อผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่สถานศึกษาจะสามารถดำเนินการได้ โดยต้องไม่ลืมนวัตกรรมส่งเสริมในการสร้างบัณฑิตให้เกิดทักษะที่เหมาะสมต่อการสร้างทักษะที่จะเป็นต่อการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 เด็บโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตอยู่ในโลกปัจจุบันได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ สามารถผลักดันประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติประเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมเท่านั้น จึงไม่ครอบคลุมไปยังนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ หรือ สถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ดังนั้นจึงควรศึกษากับนักศึกษาในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ด้วย
2. ควรมีการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา
3. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ร่วมด้วย ที่จะมีผลต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบการพัฒนาตนเองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จากการประเมินความต้องการจำเป็น
5. ควรมีการเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษากับสถานศึกษาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- Barrow,R., and,ed. Milburn,G. (1990). *a Critical Dictionary of Educational Concepts*.
(2 nd ed.) New York:Teach College Press.
- Dunter, K., and J.Andrew. (1996). *Dictionary of Natural Resource Management*. Canada
: University of British Columbia.
- HRNOTE.asia .(2562). *การศึกษา (Education) สำคัญอย่างไรกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*.
สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2563 จาก <https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/190625-education-for-hrd/>
- Maytwin P.(2561). *21st-Century Skill : ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563
จาก <https://medium.com/base-the-business-playhouse/21st-century-skill-ทักษะแห่งศตวรรษที่-21-898985d417ce>
- Mckillip,J.(1987). *Need Analysis Tools for the Human Services and Education* .
Newbury Park:Sage Publications.
- Witkin, B. R.,and J. W. Altschuld.(1995). *Planning and Conducting Needs Assessments*.
Thound Oaks:sage Publications.
- Witkin, B. R.,and J. W. Altschuld.(1995). *Planning and Conducting Needs Assessments*. Thound Oaks:sage Publications.
- กรมควบคุมมลพิษ . (2563). *ข้อมูลดัชนีคุณภาพอากาศ* . สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2563
จาก http://air4thai.pcd.go.th/webV2/aqi_info.php
- กระทรวงศึกษาธิการ .(2553). *การให้บริการทางการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2563 จาก
https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=17726&Key=news_research
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2561).*สรุปประเด็นสำคัญยุทธศาสตร์ชาติ*. สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2563
จาก
https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=53165&Key=news_act
- กฤติดา อ่อนมี.(2562).*การเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคกลางตอนบน. การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารและการจัดการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย*

ศรีนครินทร์วิโรฒ

กองบรรณาธิการ วอยซ์ทีวี. (2557). ต้นแบบเมืองมหาวิทยาลัยสีเขียว-ยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม

2563 จาก <https://www.voicetv.co.th/read/108940>

กัมพล เกื้อกุล .(2547).ความคิดเห็นต่อสภาพแวดล้อมทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยม

ละออ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2542).การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ.

พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ ฯ :

กิดานันท์ มะลิทอง.(2540).เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม.พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ ฯ :

โรงพิมพ์ ชวนพิมพ์.

กุลยา ก่อสุวรรณ ผดุง อารยะวิญญู ชนิตา มิตรนันท์ ประพิมพ์พงศ์ วัฒนะรัตน์ (2553) .การวิจัยเพื่อพัฒนาโรงเรียนต้นแบบในการจัดการเรียนรวมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. วารสาร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 หน้าที่ 1 – 9

คมศร วงษ์รักษา.(2540).การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับ
ความสำคัญที่อิงไม่เดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น.วิทยานิพนธ์

ปริญญาคุษฎ์บัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จริยา ทองหอม .(2557). นวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 .สำนักงานการวิจัยและ
พัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

จิตชญา บาลโสง,(2560).สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).

กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

จินดารัตน์ โพธิ์นอก .(2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563

จาก<http://www.royin.go.th/?knowledge&ทักษะแห่งศตวรรษที่-๒๑>

จินตนา คงสีปาน .(2553). ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ด้าน

การบริการ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.ศษ.ม. (ธุรกิจการศึกษา) กรุงเทพฯ
 ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จุลชาติ อรรถะณะนาค .(2551).ความพึงพอใจของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีต่อ

สภาพแวดล้อมของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา)

กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

- ชัยณรงค์ อินสาลี (กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 1). (2559).รายงานการศึกษาความต้องการจำเป็นในการอบรมพัฒนาของครูในพื้นที่ศึกษาธิการภาค 1.
- ชัยพร พงษ์พิสันต์รัตน์ และระวิภาณี สุขเอิบ.(2560).ทำการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาการให้บริการของศูนย์ปฏิบัติการทางจิตวิทยาและการให้คำปรึกษา ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา และแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. Journal of Education, Mahasarakham University. Volume 11 Number 1 January-March 2017. P 102-116
- ชิตีพัทธ์ เปรมสง่า . (2560) . รูปแบบพื้นที่การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวความคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กรณีศึกษา:ห้องเรียนวิชาศึกษาทั่วไป ศท.001 ทักษะการคิดเพื่อการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ณัฐภัค อุทโท.(2558).การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ทรงสิริ วิชิรานนท์ และอรุณี อรุณเรือง.(2559).การประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ทรงศนีย์ วรหาคำ.(2554).การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทองคุณ หงษ์พันธุ์. (2540). เหลียวหลังแลหน้า เพื่อพัฒนาวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ ฯ : อาทิตย์ 1033028
- ธนกร วังพัฒนพงศ์. (2549).Virtual University กับการศึกษาแบบสร้างสรรค์.
สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2563 จา
[dhttp://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_10/pdf/aw10.pdf](http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/oct_dec_10/pdf/aw10.pdf)
- ธัญชนก ศิริโสภิตกุล.(2558).การประเมินความต้องการจำเป็นด้านจริยธรรมในการใช้เฟซบุ๊ก ของวัยรุ่นไทยในเขตกรุงเทพมหานคร.การค้นคว้าอิสระ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

- ธีรวิ ทองเจือ และ ปรีดี ทুমเมฆ.(2560, กันยายน-ธันวาคม).แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน
ศตวรรษที่ 21 :มิติด้านการศึกษา.วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 5(3), 389-403.
สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2563 จาก:<https://www.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/download/93420/83874/+&cd=2&hl=th&ct=clnk&gl=th>
- ธีระ รุญเจริญ และ วาสนา ศรีไพโรจน์. (2554). กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
LEARNING PERSON DEVELOPMENT. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- นงนุช ภัทราคร.(2538). สถิติการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : สุวีริยาสาส์น.
- นภดล เลื่อนนักรบ สุภาณี เส็งศรี และพิศิษฐ์ พลธนะ.(2560). *ICT: เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ
สนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง*.วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ ปี
ที่ 9 ฉบับที่ 1 : มกราคม - มิถุนายน 2560 หน้า 70-80
- นภัสนันท์ อัจฉริยบุตร.(2557). *ทักษะของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ*.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การอุดมศึกษา).กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นันทวัน ขำสำราญ.(2563). *การประเมินความต้องการจำเป็น*.สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2563 จาก
<https://sites.google.com/site/bthreiyin1234/kar-pramein-khwam-txngkar-capen>
- นันธิมา ศรีสุวรรณ (2550). *ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
มัธยมศึกษา*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัย
ทักษิณ
- นิภา แก้วศรีงาม .(2537). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*.พิมพ์ครั้งที่7. กรุงเทพฯ ฯ :โรง
พิมพ์และปกเจริญผล.
- เบญจวรรณ ถนอมชยวัช, ผ่องศรี วาณิชย์สุวงศ์ , วุฒิชัย เนียมเทศ ,ณัฐวิทย์ พจนตันติ. (2558).
*การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เบญจวรรณ ถนอมชยวัช.(2559, พฤษภาคม – สิงหาคม). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทาย
ในการพัฒนานักศึกษา. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้*,
3(2), 208-222.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561. (2561, 17 สิงหาคม).
ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 135 ตอนพิเศษที่ 119 ง , น. 19-21)

- ประวีณา โภควณิช.(2559). แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา
เรียนรวม ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
ปทุมธานี : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ประวีณา โภควณิช และต้องลักษณะ บุญธรรม. (2560). ความต้องการจ ว่าเป็นของการจัด
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวมระดับประถมศึกษาจังหวัด
ปทุมธานี.วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ. ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 ก.ค.-ธ.ค. 2560
- ประสงค์ พรหมเมตตา.(2555). ทักษะในศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563 จาก
<http://prasong.esdc.go.th/home/thaksa-ni-stwrrs-thi-21>
- พระครูใบฎีกาณพล เขมโก (ชูโตศรี) (2562).อิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการ
เรียนรู้ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา.สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2563 จาก
<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yri/article/view/202874/141500>
- พระครูวินัยธรจักรี ศรีจารุเมธีญาณ. (2559).ปรัชญาการศึกษาของไทยกับสังคมโลกไร้พรมแดน.
สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Praewa-ksu_Journal/article/view/89628
- พระมหาขุนทองอคุควโร (สนน้าพา) .(2554). ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการ
สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบ้านสร้าง จังหวัด
ปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์.(2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (2560). เกี่ยวกับจันทรเกษม. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563
จาก<https://www.chandra.ac.th/pages.php?id=68>
- มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. (2562). รายงานการประเมินตนเอง ระดับสถาบัน มหาวิทยาลัย
ราชภัฏจันทรเกษม ประจำปีการศึกษา 2561. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- รัชดาภรณ์.(2562). สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563 จาก
<https://ratchadaporn12.blogspot.com/2019/03/learning-environment.html>
- โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- วีชานา อับดุลเลาะ และ วุฒิชัย เนียมเทศ.(2563).การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะ
การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21“แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติ”.วารสารมหาวิทยาลัย

- นราธิวาสราชชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 7
ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563.จำนวน 20 หน้า , หน้า 227 – 246.
- วันวิสาข์ แก้วสมบุญ. (2558). เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา. สืบค้นเมื่อ 1
กุมภาพันธ์ 2563
- วิจารณ์ พานิช.(2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ ฯ :
มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิจิต เทพประสิทธิ์.(2549) กายศาสตร์กับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในห้องเรียนคอมพิวเตอร์.
สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2563 จาก <http://www.gotoknow.org/posts/46080>
- ศิริชัย กาญจนวาสี, ดิเรก ศรีสุขโข และทวีวัฒน์ ปิตยานนท์. (2535).*การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม
สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถิตย์ จอมใส. (2563). *สภาพแวดล้อมทางการเรียน (Learning Environment)*. สืบค้นเมื่อ 30
มกราคม 2563 จาก <https://sites.google.com/site/websitessthid/sphaph-waedlxm-thangkar-reiyn-learning-environment>
- สำนักนโยบายและวิชาการสถิติ .(2560) . *เทคนิคการสุ่มตัวอย่างและการประมาณค่า*.
สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2563 จาก
<http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/Toneminute/files/55/A3-16.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.(2543).*แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษา:เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ ฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2557).*คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557*. สืบค้นเมื่อ 26 มกราคม 2563 จาก
<http://www.mua.go.th/users/bhes/DATA%20BHES2558/upload%20file%20IQA/iqa%20manual2557.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.(2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564*. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2563 จาก
https://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ ฯ :
บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา.(2561). *แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580*.
กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด

- สุนันท์ สุขสวัสดิ์.(2552).สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลในทัศนะของนักศึกษาแพทย์. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิมล ว่องวานิช.(2542).การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในนิติตระ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ภาควิชาวิจัยการศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- อนุวัติ คุณแก้ว.(2560). สถิติเพื่อการวิจัย.กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
630 หน้า
- อนินชา สิมพา.(2553). ทัศนะของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย.
สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพัญญ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2545: ออนไลน์). สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2563
จาก <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/ENEDU/article/viewFile/5955/5590>
- อรพัญญ์ ประสิทธิ์รัตน์. (2533). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของ
นิสิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒบางเขน.
- อัจฉรา วัฒนางรงค์.(2551).การสอนที่มีประสิทธิภาพระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ :
สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อารียา สตาร์ตัน. (2556). การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตราชเทวี.สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิต
วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- อิวัจ เดลาณี. (2562).การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21: การพัฒนาทักษะคือหัวใจสำคัญของ
การศึกษา.สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2563 จาก <https://www.unicef.org/thailand/th/stories>

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 5 หน้า ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

2.1 ด้านหลักสูตร

2.2 ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา

2.3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.4 ด้านการให้ความช่วยเหลือ และการบริการข้อมูลข่าวสาร

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบเขียนตอบ สอบถามความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

2. ในการตอบ ขอให้นักศึกษาอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาคำถามแต่ละข้อ และโปรดตอบตามความเห็นที่เป็นจริง ว่าตรงกับสภาพความคิดเห็นมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย

การตอบแบบสอบถามนี้ ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผลการเรียนของนักศึกษา ดังนั้นโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง คำตอบของนักศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยชิ้นนี้และต่อมหาวิทยาลัยเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ในครั้งนี้

นางสาวสุพรรณา พราวแดง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักศึกษา

1. เพศ

☐ 1. เพศหญิง

☐ 2. เพศชาย

2. ชั้นปีที่ศึกษา

☐ 1. ชั้นปีที่ 1

☐ 2. ชั้นปีที่ 2

☐ 3. ชั้นปีที่ 3

☐ 4. ชั้นปีที่ 4

3. กลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด

☐ 1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

☐ 2. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

☐ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.25 ขึ้นไป

☐ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.24

☐ 3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าหรือเท่ากับ 2.50

ข้อ	รายการความต้องการ	สภาพปัจจุบัน					ความคาดหวัง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
30.	ความสะดวกและบรรยากาศของสถานที่สำหรับติดต่อขอรับบริการ										
31.	ความน่าเชื่อถือในข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคำตอบที่แนะนำ										
32.	มีช่องทางสื่อสาร และรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา										
33.	มีระบบการรับ – ส่งเอกสาร ระบุเวลาชัดเจน รวดเร็วทันใจ มีลำดับขั้นตอนการให้บริการเป็นระบบ										
34.	นักศึกษาได้รับการบริการด้วยความเป็นธรรม อย่างเท่าเทียมกัน										
35.	นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้คำแนะนำ การแนะแนวอาชีพ จากเจ้าหน้าที่ และอาจารย์ที่ปรึกษา										
36.	นักศึกษาได้รับคำปรึกษาหรือแนะนำเรื่องดาวต่างๆ อย่างครบถ้วนตามที่ต้องการ										
37.	มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ										

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะนักศึกษาสามารถแสดงความเห็นเพิ่มเติมต่อสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง : โปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

1. ข้อเสนอแนะด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความกรุณา

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ข
คำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่ 3492 /2563
เรื่อง แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

เพื่อให้การทำปริญญาโทดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2559 และคำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ 3804/2561 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้บริหารปฏิบัติการแทนอธิการบดี

แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล	ยงศรี	เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์	โปณะทอง	เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

โดยมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและควบคุมดูแลการทำปริญญาโท นางสาวสุพรรณา พราวแดง นิสิตระดับปริญญาโท รหัสประจำตัว 60199130168 หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ การอุดมศึกษา

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2563 เป็นต้นไปจนนิสิตสำเร็จการศึกษา

สั่ง ณ วันที่ 1 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2563

นิตยา อ.

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อัครชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ค
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา/สอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์

คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่ 3493 /2563

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา/สอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์

เพื่อให้การทำปริญญานิพนธ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 29 และมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2559 และคำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ 3804/2561 ลงวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติการแทนอธิการบดี แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา/สอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์ของนางสาวสุพรรณา พราวแดง รหัสประจำตัว 60199130168 หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระณพงศ์ ศรีกาฬสินธุ์	ประธาน (กรรมการบริหารหลักสูตร)
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี	กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง	กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทราวิวัฒน์	กรรมการ (กรรมการบริหารหลักสูตร)
5. อาจารย์ ดร.วรสรณ์ เนตรทิพย์	กรรมการและเลขานุการ (กรรมการบริหารหลักสูตร)

กำหนดพิจารณาเค้าโครงปริญญานิพนธ์วันที่ 19 มิถุนายน 2563 เวลา 13.00 น. สอบแบบระบบออนไลน์ คณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้

1. พิจารณาความรู้ความสามารถของนิสิตในการเสนอเค้าโครงปริญญานิพนธ์ โดยประเมิน ความสำคัญ และที่มาของการทำวิจัย การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ความเหมาะสมของกระบวนการทำวิจัย ความเป็นไปได้ของการทำวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนการนำเสนอและตอบคำถาม
2. ประธานกรรมการทำหน้าที่ควบคุมการสอบให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2559 สรุปผลการพิจารณาตามมติของคณะกรรมการสอบ พร้อมส่งรายงานผลการพิจารณาฯ (บว.412) และเค้าโครงปริญญานิพนธ์ที่ได้รับการแก้ไขตามคำแนะนำของกรรมการ (ถ้ามี) ให้กับบัณฑิตวิทยาลัยภายใน 15 วันทำการหลังสอบ
3. ประธานกรรมการ และกรรมการติดตามการแก้ไขเค้าโครงปริญญานิพนธ์ตามคำแนะนำของกรรมการสอบ (ถ้ามี) และควบคุมการจัดทำรูปเค้าโครงปริญญานิพนธ์ให้เป็นไปตามรูปแบบที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2563 เป็นต้นไป จนเสร็จสิ้นหน้าที่ของกรรมการ เมื่อคณะดีบัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติหัวข้อปริญญานิพนธ์โดยนิตินิติจะต้องส่งเค้าโครงฯ เข้าสู่ระบบ i-Thesis และนำผลสอบ บว.412 พร้อมพิมพ์หน้าปกปริญญานิพนธ์ที่มีบาร์โค้ดมายื่นส่งภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2563 หากไม่ส่งในระยะเวลาที่กำหนด บัณฑิตวิทยาลัยจะถือว่าผลการสอบครั้งนี้ "ไม่ผ่าน"

สั่ง ณ วันที่ 1 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2563

พิทังชัย ข.

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์จิตชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ง
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ที่ อว 8718/1974

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

เนื่องด้วย นางสาวสุพรรณมา พราวแดง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.จรัส รัตนโชตินันท์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงาน ในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุพรรณมา พราวแดง และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์จักรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 262 2797

ที่ อว 8718/1974

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีวิทยาลัยนวัตกรรมการเทคโนโลยีและวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

เนื่องด้วย นางสาวสุพรรณมา พราวแดง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตพล ยงคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.รัชกุล เป็รื่องการ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุพรรณมา พราวแดง และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 262 2797

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/1975

วันที่ 5 ตุลาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวสุพรรณมา พรขาวแดง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.สุวิชา วันสุตล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่โทร. 087 262 2797

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวสุพรรณมา พรขาวแดง และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ศาสตราจารย์ ดร. อ.

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ความคิดเห็นต่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เป็นรายชื่อ

ด้านหลักสูตร / การจัดการเรียนการสอน (ข้อที่)	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา (ข้อที่)	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	3.08	11	6.00
2	3.00	12	4.74
3	3.86	13	9.00
4	4.65	14	3.55
5	6.09	15	4.04
6	6.53	16	4.33
7	3.88	17	3.42
8	5.43	18	4.99
9	3.60	19	6.74
10	4.29		
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (ข้อที่)	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร (ข้อที่)	ค่าอำนาจจำแนก (t)
20	5.58	28	5.58
21	4.58	29	4.81
22	6.13	30	4.88
23	3.42	31	3.67
24	8.83	32	3.21
25	6.03	33	4.21
26	3.70	34	3.90
27	7.22	35	3.55
		36	4.02
		37	4.29

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.993

ภาคผนวก จ

ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence : IOC)

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงของผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับ

ความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักศึกษา

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

ข้อ	ข้อความคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่				IOC
		1	2	3		
	1. เพศ ☐ 1. เพศหญิง ☐ 2. เพศชาย	1	1	1	3	1
	2. ชั้นปีที่ศึกษา ☐ 1. ชั้นปีที่ 1 ☐ 2. ชั้นปีที่ 2 ☐ 3. ชั้นปีที่ 3 ☐ 4. ชั้นปีที่ 4 หรือสูงกว่า	1	1	1	3	1
	3. กลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด ☐ 1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (คณะวิทยาศาสตร์, คณะเกษตรและชีวภาพ, วิทยาลัยการแพทย์ทางเลือก) ☐ 2. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (คณะศึกษาศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, คณะวิทยาการจัดการ)	1	1	1	3	1
	4. ผลการเรียนรู้สะสม ☐ 1. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.25 ขึ้นไป	1	0	1	2	0.67

ข้อ	ข้อความคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่				IOC
		1	2	3		
	☐ 2. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.24 ☐ 3. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสมต่ำกว่าหรือเท่ากับ 2.50					

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

คำชี้แจงสำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จะวัดหรือไม่ โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓

คำชี้แจง โปรดอ่านแล้วพิจารณารายการความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือ ที่ตรงกับความเป็นจริง ทั้งที่เป็นปัจจุบัน และที่ท่านคาดหวังจะให้ดีขึ้นหรือที่ควรจะเป็น กำหนดระดับความต้องการเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

คะแนน 5	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ข้อความดังกล่าวตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

**ระดับความคาดหวังของสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของ
นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม**

- คะแนน 5 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความคาดหวังในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความคาดหวังในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความคาดหวังในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความคาดหวังในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวตรงกับความคาดหวังในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่				IOC
		1	2	3		
ด้านหลักสูตร / การจัดการเรียนการสอน						13
38.	หลักสูตรมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และการเปลี่ยนแปลงของโลก	1	1	1	3	1
39.	ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการปัญหา	1	1	1	3	1
40.	มีการพัฒนา soft skill เช่นการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ให้กับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องที่เหมาะสมกับการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21	1	1	1	3	1
41.	รายวิชาที่เรียนสอดคล้องกับทักษะพื้นฐาน สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง	1	1	0	2	0.67
42.	รายวิชาที่เรียนครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จำเป็นของวิชาชีพ	1	0	1	2	0.67
43.	เชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นผู้ถ่ายทอด ความรู้ความสามารถในรายวิชา	1	0	1	2	0.67
44.	จัดแผนการเรียนตามลำดับความยากง่ายของแต่ละรายวิชาตรงตามชั้นปีที่ศึกษา	1	1	1	3	1
45.	กระบวนการจัดการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน	1	0	1	2	0.67
46.	มีหลักสูตรช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต	1	0	1	2	0.67
47.	มีรายวิชาให้เลือกเรียนตามความสนใจและความสามารถของผู้เรียน	1	0	1	2	0.67
48.	มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งการเรียนเป็นกลุ่มหรือการเรียนรายบุคคล	1	0	1	2	0.67

ข้อ	สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่				IOC
		1	2	3		
49.	มีการเสริมสร้างผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติจริงตามบริบท โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน	1	1	1	3	1 เพิ่มจาก อ. สุวิชา
50.	กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1 เพิ่มจาก อ. สุวิชา
ด้านกายภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา						
51.	สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ส่งเสริมและเอื้อต่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ (online learning)	0	1	1	0.67	0.67 ปรับข้อความ
52.	มีสถานที่ที่สามารถเป็นความภาคภูมิใจให้กับผู้เรียนที่เข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย	-1	1	-1		-1
53.	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21	0	1	1	0.67	เพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะ
54.	การเดินทางระหว่างอาคารเรียนมีความสะดวก และปลอดภัย สะอาด เรียบร้อย	1	0	1	2	0.67
55.	สถานที่สำหรับออกกำลังกาย มีความเหมาะสมเพียงพอ สำหรับการเสริมสร้างสุขภาพที่ดีต่อสภาพแวดล้อมปัจจุบัน	0	0	1	1	0.33
56.	การเดินทางมามหาวิทยาลัยมีระบบขนส่งสาธารณะที่มีความสะดวกและปลอดภัย	1	0	1	2	0.67
57.	มีการรักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึง ทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	1	0	1	2	0.67
58.	สถานที่จอดรถเพียงพอ และจัดแบ่งพื้นที่ชัดเจน และระบบดูแลเหมาะสมกับปัจจุบัน	0	0	1	1	0.33
59.	มีห้องพยาบาล พร้อมทั้งอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ บุคลากรที่เหมาะสมเพียงพอ พร้อมใช้งาน และครอบคลุมทั้งมหาวิทยาลัย	0	0	1	1	0.33
60.	มีพื้นที่ทำงานสำหรับเป็นแหล่งค้นคว้า เรียนรู้ที่เพียงพอ	1	1	1	3	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่				IOC
		1	2	3		
	ครอบคลุมต่อจำนวนนักศึกษา					
61.	มีการดูแลปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านกายภาพให้พร้อมใช้งานอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและเหมาะสม	-1	-1	-1	-1	-1
62.	มีการกำหนดระเบียบการใช้งานของพื้นที่ส่วนรวมต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและเป็นไปตามหลักสถาปัตยกรรม	0	1	0	1	0.33
63.	มีการกำหนดพื้นที่แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองที่เพียงพอ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และเหมาะสมกับความหลากหลายของผู้เรียน	1	1	1	3	เพิ่มเติม ตาม ข้อเสนอ แนะ
64.	มีการเสริมสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยีเครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	1	1	1	3	เพิ่มเติม ตาม ข้อเสนอ แนะ
65.	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคต	1	1	1	3	เพิ่มเติม ตาม ข้อเสนอ แนะ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้						
66.	มีเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนแต่ละรายวิชาเพียงพอ ประสิทธิภาพเหมาะสม ทันสมัย พร้อมใช้งาน ทำให้เกิดทักษะที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในอนาคต	1	1	1	3	1
67.	มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกพื้นที่ สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	3	1
68.	มีฐานข้อมูลงานวิจัย หรือสื่อการเรียนรู้ ออนไลน์สามารถศึกษาและเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา และครอบคลุมทุกศาสตร์	1	1	1	3	1
69.	การเข้าใช้งานระบบอินเตอร์ของมหาวิทยาลัยมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวอย่างเหมาะสม	1	0	1	2	0.67
70.	ใช้เทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนระบบการเรียนการสอนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	1	0	1	2	0.67
71.	มีการจัดอบรมให้ความรู้ทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมือง	1	1	1	3	1

ข้อ	สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่				IOC
		1	2	3		
	ดิจิทัล					
72.	มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อร่วมพัฒนา และส่งเสริมการเรียนรู้	1	1	1	3	1
73.	เสริมสร้างโอกาสในการเข้าถึงสื่อ เทคโนโลยี เครื่องมือ หรือ แหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ	1	0	1	2	0.67
ด้านการให้ความช่วยเหลือและการบริการข้อมูลข่าวสาร						
74.	เจ้าหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ	1	1	1	3	1
75.	เจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ มีใจบริการ	1	0	1	2	0.67
76.	ความสะอาดและบรรยากาศของสถานที่ในการติดต่อขอรับบริการ	1	1	1	3	1
77.	ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากการรับบริการ สามารถนำไปใช้ดำเนินการต่อได้อย่างถูกต้อง	1	1	1	3	1
78.	มีช่องทางติดต่อและสื่อสาร เพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้รับบริการ	1	0	1	2	0.67
79.	มีระบบการรับ – ส่งเอกสารคำร้อง ระบุกำหนดเวลาชัดเจน รวดเร็ว ถูกต้อง มีลำดับขั้นตอนการให้บริการที่เป็นระบบ	1	0	1	2	0.33 ปรับ ตาม ข้อเสนอ แนะ แล้ว
80.	นักศึกษาได้รับการด้วยความเป็นธรรม อย่างเท่าเทียมกัน	1	1	1	3	1
81.	นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้คำแนะนำ การแนะแนวอาชีพ จากเจ้าหน้าที่ และอาจารย์ที่ปรึกษา	1	0	0	1	0.33
82.	มีหน่วยงานให้บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว	0	0	1	1	0.33
83.	มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่ทันสมัย เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1
84.	ศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบันสามารถเข้าถึงบริการต่าง ๆ เช่น การขอเอกสารทางการศึกษา ได้สะดวก	1	0	0	1	0.33

ภาคผนวก ช
หนังสือขอเชิญเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ อว 8718/1515

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

7 กรกฎาคม 2564

เรื่อง ขอเชิญเป็นประธานสอบปากเปล่าปริญญาโท

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย

เนื่องด้วย นางสาวสุพรรณมา พราวแดง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม” ได้รับอนุมัติให้สอบปากเปล่าปริญญาโท ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2564 เวลา 09.00 – 11.00 น. สอบแบบระบบออนไลน์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่า ท่าน เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นประธานสอบปากเปล่าปริญญาโทของนิสิตผู้นี้ ตามวัน เวลา ดังกล่าว

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้ และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ธีรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 262 2797

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	สุพรรณา พราวแดง
วัน เดือน ปี เกิด	11 เมษายน 2530
สถานที่เกิด	จังหวัดสุรินทร์
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2552 วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม (เกียรตินิยมอันดับ 2) จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ. 2563 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการอุดมศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

